

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

Office of Agricultural Economics

รายงานประจำปี 2562

▶ Annual Report 2019

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

Office of Agricultural Economics

รายงานประจำปี 2562

▶ Annual Report 2019

► ดวงตราสัญลักษณ์ ◀

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลักษณะของดวงตราสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 6 เซนติเมตร ตรงกลางเป็นรูปพระพิรุณประทับนั่งบนแท่นพระอาสน์ ห้อยพระบาทขวา พระหัตถ์ขวาถือเต้าหลั่งน้ำทิพย์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร อยู่ในซุ้มเรือนแก้ว ด้านข้างซุ้มทั้งสองประกอบด้วยต้นข้าว 6 ต้น ซึ่งผูกเป็นลวดลายไทย (ลายรวงข้าว) มีพุทธาษิตจารึกอยู่บนผ้าแพรประกอบอยู่ด้านล่างซุ้มเรือนแก้วว่า “สพเพล์ สงฆุตานํ สามคฺคิ วุฑฺฒิสาลิกา” รอบนอกดวงตราด้านล่างมีคำว่า “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร”

ความหมายของดวงตรา

1. พระพิรุณ หรือ พระวรุณ ในไตรเทพว่า เป็นโอรสของพระกศปเทพบิดร และนางทิตีเทพมารดา นามเต็มว่า “วรุณาทิตย” เป็นพระเชษฐาองค์แรกในพวกอาทิตยทั้ง 8 ทรงทำหน้าที่เป็นโลกบาลปรัศิมทิศ ในพระเวทว่าเป็นใหญ่ในการน้ำ (ฝน) และเทพเจ้าแห่งทะเลและอากาศ ตามพระอิริยาบถในดวงตราประทับนั่งห้อยพระบาทขวามบนแท่นพระอาสน์ เพื่อคอยสอดส่องและพิจารณาถึงความทุกข์ - สุข ของประชากรในด้านการเกษตร พระหัตถ์ขวากำลังหลั่งน้ำทิพย์ เพื่อยังความเจริญให้แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารจะได้เจริญงอกงามและอุดมสมบูรณ์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพรเพื่อให้กิจการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ส่วนพระพักตร์เต็มไปด้วยพระเมตตาที่จะให้ความเป็นธรรม และการช่วยเหลือแก่ประชากรเกษตรทั้งปวง
2. ลวดลายไทยรูปปลายรวงข้าว 6 ต้น ประกอบอยู่ทั้งสองด้านของซุ้มเรือนแก้ว หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วยหน่วยงานใหญ่ๆ ซึ่งเรียกว่ากอง 6 หน่วยงาน หรือกอง และต้นข้าว ทั้ง 6 ต้น ได้รับน้ำทิพย์จากพระพิรุณ จนเจริญงอกงามแตกช่อแตกรวงเป็นเมล็ดข้าวพร้อมที่จะขยายกระจายพันธุ์ต่อไป เช่นเดียวกับกองทั้ง 6 กอง ซึ่งแต่ละกองย่อมแยกออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ คอยให้ความรู้และให้การช่วยเหลือในแต่ละด้านของการเกษตรแก่ประชากรไทย อันยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติสืบไป
3. พุทธาษิต จารึกบนผ้าแพร ความเป็นว่า “สพเพล์ สงฆุตานํ สามคฺคิ วุฑฺฒิสาลิกา” หมายความว่า “ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ”
4. ตัวหนังสือ “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร” เพื่อแสดงว่าเป็นเครื่องหมายของส่วนราชการนี้

สาร

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานในปี 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ได้ปฏิบัติภารกิจสำคัญ ในการดำเนินงานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน ทั้งการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มาตรการทางการเกษตร การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตรในทุกมิติ การให้บริการด้านข้อมูลสารสนเทศการเกษตร จัดทำงบประมาณในภาพรวม และการติดตามประเมินผลโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนี้ ยังมีบทบาทสำคัญ ในการขับเคลื่อนและบูรณาการการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

สำหรับปี 2563 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนภาคการเกษตร ปี 2563 ภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เน้นให้ทุกหน่วยงานทำงานเชิงรุก แก้ปัญหาปากท้องเกษตรกรครบทุกมิติ ซึ่ง สศก. พร้อมทั้งจะร่วมสานต่อภารกิจ และขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้วยความมุ่งมั่นและเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเร่งจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ (National Agricultural Big Data Center : NABC) เพื่อเชื่อมโยงและบูรณาการฐานข้อมูลภาคการเกษตรอย่างครบวงจร ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ของระบบการผลิตด้านการเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งจะสามารถเปิดให้หน่วยงานและประชาชนทั่วไปเข้าใช้บริการชุดข้อมูลบางส่วนได้ในเดือนมีนาคม 2563

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ สศก. ทุกท่าน ที่มุ่งมั่นในการปฏิบัติภารกิจอย่างเต็มความสามารถ พัฒนาศักยภาพตนเอง และยึดถือแนวทางการปฏิบัติร่วมกันตามค่านิยมร่วม SMART OAE คือ S : Specialized ความเชี่ยวชาญ M : Moral มีคุณธรรม A : Accountable มีความรับผิดชอบ R : Rational มีเหตุผล T : Targetable มีเป้าหมาย และดำเนินชีวิตอย่าง Work life balance คือ ใช้ชีวิตอย่างสมดุล ทั้งการทำงานและชีวิตครอบครัว เพื่อให้เกิดความสุขครบถ้วนทุกด้าน เพราะทุกท่านล้วนเป็นกำลังสำคัญของหน่วยงาน และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการขับเคลื่อนและปฏิรูปภาคเกษตรไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “องค์กรชั้นนำการพัฒนาภาคเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ ภายในปี 2565”

(นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์

เลขาธิการ

นางอัญญา ตราโซ

รองเลขาธิการ

นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว

รองเลขาธิการ

นายพลเชษฐ์ ตราโซ

รองเลขาธิการ

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นางศศิญา ปานตัน

สำนักงานเลขานุการกรม

นายพงศ์ไท ไทโยธิน

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

นางอังคณา พุทศรี

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

นายเปรมชัย เกตุลำเภา

ศูนย์ประเมินผล

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นายวินิต อธิสุข

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

นางสาวราตรี แม่ประเสริฐ

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวกาญจนา ขวัญเมือง

ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

นายรัชชัย เตหาเชษฐ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1

นายบุญลาภ โสวัณณะ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2

นางเพ็ญศิริ วงษ์วาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3

นายจกวาง ฉันทจิระวัฒน์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

นายสมมาตร ยิ่งยวด

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5

นายสุชัย กิตตินันท์กะศิลป์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

นายชีวิต เม่งเอียด

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7

นางสาวพัชรรัตน์ ลิ้มศิริกุล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

Annual Report 2019

10

Office of Agricultural Economics

นายสุธรรม ธรรมปาโล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9

นางจินตนา ปัญจะ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10

นายนิกร แสงเกตุ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

นายไพฑูรย์ สีลาพัฒน์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12

คณะผู้เชี่ยวชาญ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวกษิชา ฝ่องใส

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
(รักษาการในตำแหน่ง)

นางสาวตาปี วัชรานุกร

ด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจการเกษตร
(รักษาการในตำแหน่ง)

นางสาวกัลยา สงรอด

ด้านนโยบายพัฒนาการเกษตรชนบท
(รักษาการในตำแหน่ง)

นางเบญจวรรณ ศิริโพธิ์

ด้านนโยบายเศรษฐกิจการเกษตร
ระหว่างประเทศ (รักษาการในตำแหน่ง)

คณะผู้เชี่ยวชาญ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางเพ็ญแข สุคนฐาพร

ด้านประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

นางพรพรรณ เ็นส่วง

ด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร
(รักษาการในตำแหน่ง)

นายศิริวัฒน์ ทรงธนศักดิ์

ด้านสารสนเทศการเกษตร

นางสาวกาญจนา ขวัญเมือง

ด้านเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติ
ทางการเกษตร (รักษาการในตำแหน่ง)

คณะผู้เชี่ยวชาญ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายเอกราช ตริลพ

ด้านเศรษฐกิจการผลิตและการตลาด
(รักษาการในตำแหน่ง)

นายประเสริฐศักดิ์ แสงสักรา

ด้านเศรษฐกิจการแปรรูปสินค้าเกษตร
และอุตสาหกรรมเกษตร

นางสาวเพียงเพ็ญ บุญชูดวง

ด้านตรวจสอบภายใน

นายศรีไพร บุญยะเดช

ด้านพัฒนาระบบบริหาร
(รักษาการในตำแหน่ง)

หน่วยงานขึ้นตรงเลขาธิการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวเพ็ญเพ็ญ บุญชูดวง

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

นายศรีไพร บุญยะเดช

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

สารบัญ

CONTENT

	หน้า
ดวงตราสัญลักษณ์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	3
สารจากเลขาธิการ	4
คณะผู้บริหาร	5
ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
■ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร	20
■ อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	22
■ โครงสร้างของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	31
ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติราชการ	
■ การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	34
ส่วนที่ 3 : รายงานทางการเงิน	
■ งบแสดงผลการดำเนินการทางการเงิน	43
■ งบแสดงฐานะทางการเงิน	44
ส่วนที่ 4 : งานสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2562	
ด้านนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร	
■ การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562 และแนวโน้มปี 2563	49
■ ดัชนีความพอใจของเกษตรกรในปี 2561	56
■ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565)	59

CONTENT

หน้า

ด้านสารสนเทศการเกษตร

- โครงการฐานข้อมูลเกษตรกรกรกลาง (Farmer ONE) 67
- แอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” 71

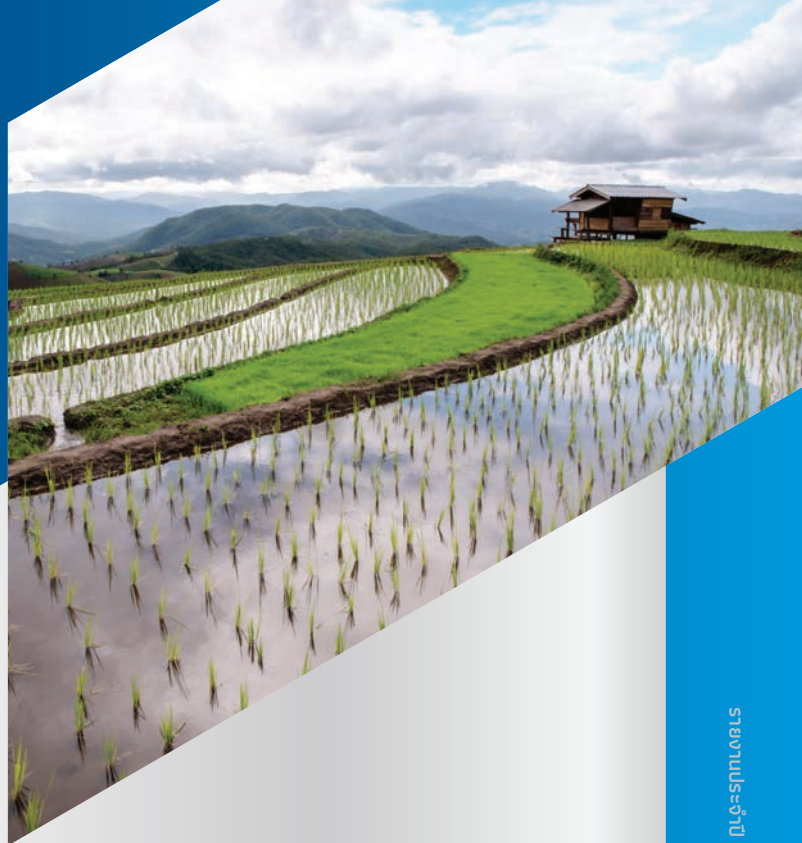
ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

- การศึกษาการผลิตและตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน พืชสมุนไพร (ขมิ้นชันและไพล) และปาล์มน้ำมัน) 75
- การศึกษาความไม่มั่นคงด้านอาหารของครัวเรือนเกษตรกร 81
- การศึกษาบทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจผลไม้ที่มีต่อผลไม้ไทยกรณีศึกษาทุเรียน 85

ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

- การจัดทำกรอบท่าทีเจรจาภาคการเกษตรของไทยสำหรับการประชุมภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประจำปี 2562 – 2563 91
- การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการส่งเสริมความร่วมมือแบบประชารัฐเพื่อเชื่อมโยงชนบท-เมือง ภายใต้กรอบเอเปค 94
- การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงด้านอาหาร 97

หน้า

ติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 – 2564 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ระยะครึ่งยุทธศาสตร์ฯ)	101
โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	104
โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน ปี 2561	109
กรณีศึกษาเครื่องเกี่ยวนวดข้าว	
โครงการรักษาระดับปริมาณและคุณภาพข้าวหอมมะลิ ปีการผลิต 2562/63	112
โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา	115

ส่วนที่ 5 : กิจกรรมในรอบปี

ภาพข่าวกิจกรรมต่างๆ ของ สศก. ในรอบปีที่ผ่านมา	120
---	-----

ภาคผนวก

อัตราค่าจ้าง	142
งบประมาณรายจ่ายประจำปี	143
สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค	145

ส่วนที่

1

ภาพรวมของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วิสัยทัศน์

“องค์กรชั้นนำการพัฒนาระบบเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติภายในปี 2565”

พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำทำที่ และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
2. จัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
4. ติดตามและประเมินผลแผนงาน / โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป้าประสงค์

“สารสนเทศการเกษตรและแผนพัฒนาการเกษตรที่เป็นเลิศ สนับสนุนการขับเคลื่อนภาคเกษตรไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน”

กลยุทธ์

1. ยกระดับการจัดทำและบริหารจัดการสารสนเทศ การเกษตรแห่งชาติ
2. พัฒนาระบบการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และ ประเมินผลด้านเศรษฐกิจการเกษตร
3. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำนโยบาย มาตรการ และ แผนพัฒนาการเกษตร ให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่ การปฏิบัติ
4. พัฒนาสมรรถนะองค์กรและศักยภาพบุคลากร

ผลสัมฤทธิ์

ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร นโยบาย และมาตรการ ด้านการเกษตร ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาภาคเกษตรของประเทศ

ค่านิยมวัฒนธรรมองค์กร [SMART OAE]

S	Specialized	=	ความเชี่ยวชาญ
M	Moral	=	มีคุณธรรม
A	Accountable	=	มีความรับผิดชอบ
R	Rational	=	มีเหตุผล
T	Targetable	=	มีเป้าหมาย

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และวางแผน พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งจัดทำและให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทั่วถึง โดยศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามและประเมินผล เพื่อให้การเกษตร ของประเทศมีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดโลกและเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำแผน พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งวิเคราะห์แผนงาน โครงการ และงบประมาณของ กระทรวง
3. ศึกษาและวิจัยระบบเศรษฐกิจ การผลิต การตลาด ระบบการจัดฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลเตือนภัยเศรษฐกิจ การเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่ายและระบบการเชื่อมโยงสารสนเทศการเกษตร ของกระทรวง
5. ศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้า ความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบของ การดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณด้านการเกษตร
6. ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ เสนอแนะนโยบายและ ทำที่ใน การเจรจาทางการค้าและด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบ ทวิภาคี พหุภาคี อนุภูมิภาค และภูมิภาค ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบจากการลงนามภาย ใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศต่อภาคการเกษตรของไทย รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและจัดทำ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกษตรต่างประเทศ
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน Internal Audit Unit

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหารการเงิน และการบัญชีของสำนักงาน
2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร Public Sector Development Group

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
2. ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
3. ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่างๆ และหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเลขานุการกรม Office of the Secretary

1. ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
2. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
3. ศึกษา วิเคราะห์ และประสานการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน และงบประมาณ รวมทั้งติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหาร งบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของสำนักงาน
5. บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงาน รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
7. ดำเนินการเกี่ยวกับการงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
8. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของสำนักงาน
9. ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร Agricultural Development Policy and Planning Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
2. ศึกษาและวิเคราะห์มาตรการ รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาเขตเกษตรเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจเฉพาะ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดท่างบประมาณ รวมทั้งวิเคราะห์ ความเหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ จัดทำแผนงานและโครงการ ตลอดจนประมวลผล การดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวง
4. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับ ประชากรเกษตร สินเชื่อการเกษตรและการพัฒนาสถาบันเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ตลอดจนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
5. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และบริหารจัดการ ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และ การลงทุนด้านการเกษตร
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ International Agricultural Economics Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ นโยบายเกษตรต่างประเทศ ตลอดจน ข้อตกลงและเงื่อนไขทางการค้าสินค้า และการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตร ระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและทำทึในการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและ การลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคง ด้านอาหารและความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบการค้าเสรี ข้อตกลงระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ
3. เสนอแนะนโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเกษตรต่างประเทศ
4. ติดตามการปฏิบัติงานตามพันธกรณี และวิเคราะห์ผลกระทบ เพื่อเสนอแนะแนวทาง และมาตรการ รองรับผลกระทบเชิงบวกและลบ รวมทั้งมาตรการเยียวยา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามพันธกรณี ข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนประสานการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานตาม มาตรการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น
5. ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการสำรองข้าวฉุกเฉิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ประเมินผล Center for Project and Programme Evaluation

1. ศึกษา พัฒนาเทคนิคและระบบการติดตามประเมินผล รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการติดตามและประเมินผล แก่หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวง
2. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน ตลอดจนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการ แผนงาน และโครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้ง โครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการประเมินผลความสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้ง โครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
4. เสนอผลการติดตาม ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการ นโยบายและแผน พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอื่นๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร Center of Agricultural Information

1. ศึกษา วิจัยและพัฒนา วางแผน และจัดทำข้อมูลการเกษตรเกี่ยวกับการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต และต้นทุนการผลิตของพืช ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้ง วิเคราะห์ผล และรายงานเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาวิธีการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์การผลิต สินค้าเกษตรและความเสียหายจากการเกิดภัยที่มีผลกระทบต่อด้านการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และระบบข้อมูลระยะไกล ในการจำแนกสภาพการใช้ที่ดิน การประกอบกิจกรรมการเกษตร และแหล่งเหมาะสมของการผลิต สินค้าเกษตร เพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนพัฒนาการเกษตรและการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ
4. ศึกษา กำหนดวิธีการ และจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการในด้านการเกษตร
5. ศึกษา พัฒนา และจัดวางระบบฐานข้อมูลการเกษตร ระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย การสื่อสาร ข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกระทรวง
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 – 12 Regional Offices of Agricultural Economics 1-12

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลการเกษตร รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานผลการติดตาม ผลการประเมินความสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่างๆ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น
4. ศึกษาและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรในระดับกระทรวง ที่นำไปสู่แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาค รวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและโครงการแก่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร Bureau of Agricultural Economic Research

1. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเทคโนโลยีการผลิตและระบบการจัดการฟาร์มในเชิงเศรษฐกิจ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยแนวทางการแปรรูปสินค้าเกษตรและการทำธุรกิจของสถาบันเกษตรกร
4. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรและแรงงานภาคเกษตร
5. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจสูงสุดจากการใช้ทรัพยากรในฐานะเป็นปัจจัยการผลิต
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

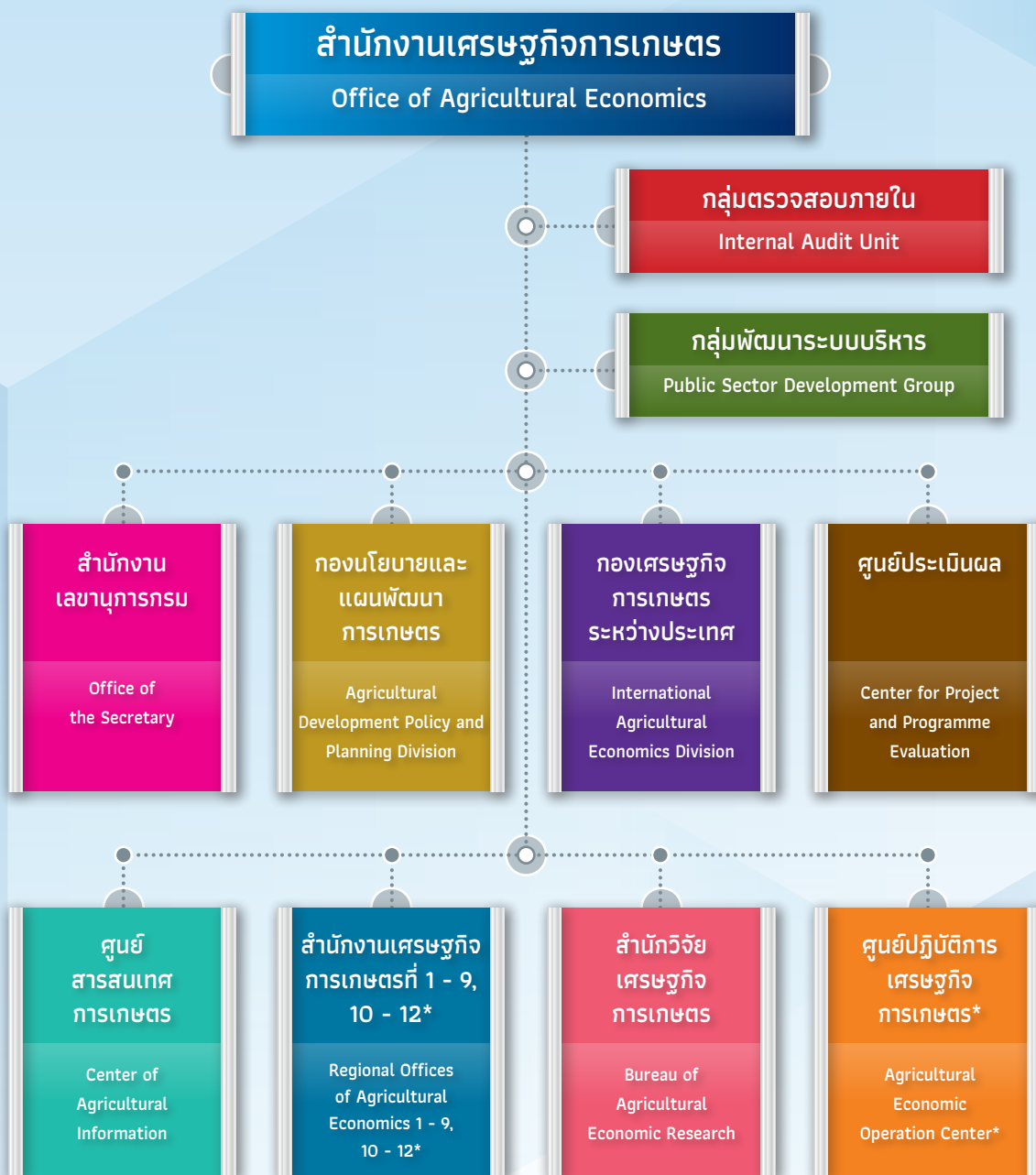
ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร Agricultural Economic Operation Center

1. พัฒนาและวิเคราะห์นโยบายการเกษตรที่มีผลต่อเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจการเกษตร โดยอาศัยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม
2. เสนอแนะ และออกแบบนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาค โดยสร้างเครือข่ายเพื่อประสานการออกแบบนโยบายทางการเกษตรกับองค์กรภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ติดตาม ศึกษา และวิเคราะห์ประเด็นปัญหา ปัจจัยเสี่ยงของภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ประเมินผลกระทบ และจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจ บทวิเคราะห์ ประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำเสนอข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรไทย ในการประชุมทั้งในประเทศและเวทีระหว่างประเทศ
4. พัฒนาแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ และนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการประมาณการเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
5. จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจการเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และเสนอในเชิงนโยบาย ต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
6. ประชาสัมพันธ์ และจัดทำสื่อในทุกรูปแบบ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร ผลการประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร และผลการศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชน และองค์กรหรือสถาบันที่ทำหน้าที่ ประเมินภาวะเศรษฐกิจไทย
7. ส่งเสริมให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นในประเด็นทางเศรษฐกิจการเกษตร และการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ ในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ ผู้สนใจโดยทั่วไป
8. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

The Organization Structure of the Office of Agricultural Economics

* สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 - 12 และศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานจัดตั้งภายใน

* Regional Office of Agriculture Economics 10-12 and Agricultural Economic Operation Center are unofficial organizations

ส่วนที่

2

ผลการปฏิบัติราชการ

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีการประเมิน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1. องค์ประกอบที่ 1** ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน งานประจำงานตามหน้าที่ปกติ หรืองานตามหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก งานตามกฎหมาย กฎ นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี (Function Base)
- 2. องค์ประกอบที่ 2** ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda base)
- 3. องค์ประกอบที่ 3** ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่/ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ไม่มีตัวชี้วัดตามองค์ประกอบนี้)
- 4. องค์ประกอบที่ 4** ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงาน งบประมาณ ทรัพยากรบุคคล และการให้บริการประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อไปสู่ระบบราชการ 4.0 (Innovation base)
- 5. องค์ประกอบที่ 5** ศักยภาพในการดำเนินการของส่วนราชการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Potential base)

การประเมินผลปีละ 1 ครั้ง คือ รอบ 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 ซึ่งผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานและผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการฯ ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบ	ประเด็น	เป้าหมาย			คะแนน	คะแนนองค์ประกอบ
		ขั้นต่ำ (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)		
1.Function Base	1. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน/ปี)	58,975 บาท	59,965 บาท	60,921 บาท	74,483 บาท	100
	2. ความสำเร็จของการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลางระยะที่ 2	เชื่อมระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพิ่มเติมอีก 3 หน่วยงาน และจัดทำแผนการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer One)	เชื่อมระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพิ่มเติมอีก 3 หน่วยงาน และจัดทำแผนการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer One) และฐานข้อมูลสามารถใช้งานและให้บริการ	เชื่อมระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพิ่มเติมอีก 3 หน่วยงาน และจัดทำแผนการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer One) และฐานข้อมูลสามารถใช้งานและให้บริการข้อมูลได้และการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง		100

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

องค์ประกอบ	ประเด็น	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนนองค์ประกอบ
		ขั้นต่ำ (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
2.Agenda Base	1. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาฐานข้อมูลกลางของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Big Data) (มีการดำเนินงานในระดับดีมาก)	ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1-6 ของมติการดำเนินงานในระดับดีมาก	ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1-7 ของมติการดำเนินงานในระดับดีมาก	ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 1-7 ของมติการดำเนินงานในระดับดีมาก และมีมีการนำข้อมูลจากฐานข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปใช้ในการบริหารราชการของหน่วยงาน	ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับ ความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการเฉลี่ยร้อยละ 94.12	100	90
	2. การชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ (ถ้ามี)	100 คะแนน			80	80	

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในแต่ละองค์ประกอบ (ต่อ)

องค์ประกอบ	ประเด็น	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนนองค์ประกอบ
		ขั้นต่ำ (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
3.Area Base		- สศก. ไม่ต้องประเมินในองค์ประกอบนี้ -					
4.Innovation Base	ข้อเสนอการพัฒนา นวัตกรรม	100 คะแนน	100 คะแนน	100 คะแนน	100 คะแนน	100	100
5.Potential Base	การดำเนินการตามแผน ปฎิรูปองค์การประจำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	100 คะแนน	100 คะแนน		100 คะแนน	100	100
คะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ							97.50

หมายเหตุ สรุปผลการประเมิน
ระดับคุณภาพ
ระดับมาตรฐานขั้นสูง
ระดับมาตรฐานขั้นต่ำ
ระดับต้องปรับปรุง

ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 90.00 - 100.00
ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 75.00 - 89.99
ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 60.00 - 74.99
ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่าร้อยละ 60.00

2. ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รอบ 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 มีผลการดำเนินงานทุกตัวชี้วัดเป็นไปตามแผน และมีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ร้อยละ 97.50 ทำให้อำนาจสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีผลการประเมินภาพรวม อยู่ใน “ระดับคุณภาพ”

3. ประกาศเกียรติคุณ โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก [Low Emission Support Scheme: LESS]

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกาศเจตนารมณ์ “สศก. ร่วมลดและคัดแยกขยะ ลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและกล่องโฟมบรรจุอาหาร” เพื่อเป็นต้นแบบที่ดีในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ ตามนโยบายรัฐบาล โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งมีเลขาธิการ สศก. เป็นประธานคณะทำงานและผู้แทนจากบุคลากรทุกระดับทุกฝ่าย เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยของ สศก. ปี 2562 เสนอ เลขาธิการ สศก. ให้ความเห็นชอบ และบุคลากรร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานลด และคัดแยกขยะมูลฝอย

ผลจากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย โดยคัดแยกขยะออกเป็นขยะประเภทต่าง ๆ ส่งผลให้การบริหารจัดการขยะเป็นไปตามหลักวิธีการจัดการที่ได้มาตรฐาน สร้างคุณค่าและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับ สศก. ซึ่งเห็นได้ชัดเจนว่า การจัดการขยะประเภทรีไซเคิลที่เกิดขึ้น นอกจากส่งผลดีในเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ทาง สศก. ได้ตระหนักแล้ว ยังมีส่วนร่วมสนับสนุนตามกรอบทิศทางนโยบายด้าน Climate Change ของประเทศ และทั่วโลกจากมาตรการดังกล่าว โดยสามารถลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการฝังกลบทำลายและกระบวนการผลิตวัสดุ/หรือผลิตภัณฑ์นั้นๆ ใหม่ทดแทน คิดเป็น 886 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในระยะเวลา 9 เดือน (ตั้งแต่มกราคม – กันยายน 2562) จากจำนวนขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่หรือขยะประเภทรีไซเคิลที่สามารถคัดแยกตามประเภทได้ จำนวน 1,141.34 กิโลกรัม ส่งผลให้ สศก. ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อแสดงว่า สศก. ดำเนินการโครงการจัดการคัดแยกขยะประเภทรีไซเคิล จากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

ใบประกาศเกียรติคุณ

(Letter of Recognition: LOR)

โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก
(Low Emission Support Scheme: LESS)

เพื่อแสดงว่า

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ดำเนินการ

โครงการจัดการคัดแยกขยะประเภทรีไซเคิล

ได้รับการประเมินว่าสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้

886 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

(1 มกราคม – 30 กันยายน 2562)

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

นางประเสริฐสุข เพฑูรย์สิทธิชัย

ผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

ส่วนที่

3

รายงานทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

รายได้

รายได้จากงบประมาณ	1,479,632,606.08
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	28,758.00
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	2,764,751.89
รายได้อื่น	270,000.00

รวมรายได้

1,482,696,115.97

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบุคลากร	390,103,157.56
ค่าบำเหน็จบำนาญ	191,084,935.69
ค่าตอบแทน	10,147,579.00
ค่าใช้สอย	160,242,839.01
ค่าวัสดุ	11,381,652.70
ค่าสาธารณูปโภค	14,702,391.83
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	47,682,672.80
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	555,000,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	4,204,145.97

รวมค่าใช้จ่าย

1,384,549,374.56

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

98,146,741.41

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,937,578.99
ลูกหนี้ระยะสั้น	2,404,927.04
วัสดุคงเหลือ	3,495,918.43
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	5,157.52
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	10,843,581.98

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	565,909,691.21
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	7,615,140.49
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	573,524,831.70

รวมสินทรัพย์	584,368,413.68
---------------------	-----------------------

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562

(หน่วย : บาท)

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น

8,274,653.19

เงินรับฝากระยะสั้น

1,315,251.80

รวมหนี้สินหมุนเวียน

9,589,904.99

หนี้สินไม่หมุนเวียน

เงินอุดหนุนการรับจากคลังระยะยาว

1,100,000.00

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น

445,159.75

รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน

1,545,159.75

รวมหนี้สิน

11,135,064.74

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

573,233,348.94

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

ทุน

280,717,475.29

รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

292,515,873.65

รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

573,233,348.94

ส่วนที่

4

งานสำคัญ
ในรอบปีงบประมาณ 2562

ด้านนโยบาย มาตรการ และ แผนพัฒนา การเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการเสนอแนะนโยบาย จัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ คือ ภาวการณ์เกษตรของประเทศเจริญเติบโตและเกษตรกรมีความผาสุก โดยภารกิจหลักด้านนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร อาทิ การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรในปี 2561 แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) เป็นต้น โดยในปี 2562 มีผลงานเด่น 3 เรื่อง ดังนี้

1. การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562 และแนวโน้มปี 2563

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้วิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในแต่ละปี และแนวโน้มในปีถัดไป เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไป โดยผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562 และแนวโน้มปี 2563 มีรายละเอียดดังนี้

1.1 เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2562

การวิเคราะห์ทิศทางทางเศรษฐกิจการเกษตรในแต่ละปี จะพิจารณาจากเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ คือ ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งประกอบด้วย **ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร** คือ ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณผลผลิตเฉลี่ย ณ ปีฐาน **ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้** คือ ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกร ขายได้ ณ ไตรมาสเฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยรายปี ณ ปีที่ผ่านมา และ **ดัชนีรายได้เกษตรกร** คือ ดัชนีที่สะท้อนรายได้รวมของเกษตรกร ก่อนหักค่าใช้จ่าย และบอกถึงความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ของเกษตรกร โดยในปี 2562 มีรายละเอียด ดังนี้

■ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ปี 2562 อยู่ทุกระดับ 144.3 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ซึ่งอยู่ทุกระดับ 143.3 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 โดยดัชนีผลผลิตในหมวดพืชผล หมวดปศุสัตว์ และ หมวดประมง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 1.8 และ 2.1 ตามลำดับ

■ ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 129.9 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 128.1 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 โดยดัชนีราคาในหมวดปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9 ขณะที่หมวดพืชผลและหมวดประมงลดลงร้อยละ 1.4 และ 5.9 ตามลำดับ

■ ดัชนีรายได้เกษตรกร ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 187.5 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 183.5 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 โดยดัชนีรายได้เกษตรกรในหมวดปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.1 ขณะที่หมวดพืชผลและหมวดประมงลดลงร้อยละ 0.6 และ 4.1 ตามลำดับ

ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	ค่าดัชนี		อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ปี 2561	ปี 2562	
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	143.3	144.3	0.7
ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	128.1	129.9	1.5
ดัชนีรายได้เกษตรกร	183.5	187.5	2.1

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ : ข้อมูลเบื้องต้น ณ เดือนพฤศจิกายน 2562

1.2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 0.7 0.8 2.7 และ 2.0 สาขาประมงหดตัวร้อยละ 1.3 โดยมีปัจจัยบวกและปัจจัยลบที่ส่งผลต่อการเติบโต ดังนี้

ปัจจัยบวก

- สภาพอากาศในช่วงปลายปี 2561 เอื้ออำนวยให้ไม้ผลมีการออกดอกติดผลได้ดีและให้ผลผลิตได้มาก ไม้ยืนต้นมีเนื้อที่ให้ผล (ทุเรียน มังคุด เงาะ) เพิ่มขึ้น ทำให้ผลผลิตพืชดังกล่าวเพิ่มขึ้น ในส่วนของการผลิตสินค้าปศุสัตว์มีระบบการผลิตที่ได้มาตรฐาน มีการวางแผนการผลิตและการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดอย่างต่อเนื่อง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มุ่งพัฒนาภาคเกษตร โดยเน้นเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง และให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยได้ดำเนินนโยบายที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมให้เกษตรกรเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาดโดยใช้หลักการตลาดนำการผลิตควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และมีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น

ปัจจัยลบ

■ ในช่วงครึ่งแรกของปี 2562 มีสภาพอากาศที่ร้อนจัดและแห้งแล้ง ประกอบกับมีปริมาณน้ำน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ส่งผลต่อการเติบโตของข้าว อ้อยโรงงาน และสับปะรดโรงงาน รวมทั้งการติดผลของลำไยลดลง ทำให้มีผลผลิตลดลง นอกจากนี้ฝนที่มาล่าช้าในช่วงเข้าสู่ฤดูฝนและภาวะฝนทิ้งช่วงยังทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืช

■ ในช่วงปลายเดือนสิงหาคม-กันยายน 2562 พื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ อาทิ จังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครพนม สกลนคร เชียงใหม่แพร่ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เป็นต้น ได้รับผลกระทบจากพายุโซนร้อน “โพดุล” เกิดปัญหาอุทกภัย ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกพืชได้รับความเสียหาย

■ การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชหลายชนิด อาทิ การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โรคใบด่างมันสำปะหลัง โรคไหม้ข้าว และโรคใบร่วงยางพารา ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย

■ การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีทิศทางลดลง เนื่องจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว โดยเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญอย่างจีนยังคงชะลอตัว

1.3 แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2563 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0-3.0 โดยสาขาพืชขยายตัวร้อยละ 2.1-3.1 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 2.3-3.3 สาขาประมงขยายตัวร้อยละ 1.5-2.5 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวร้อยละ 2.5-3.5 และสาขาป่าไม้ขยายตัวร้อยละ 1.2-2.2 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- การดำเนินนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การวางแผนการผลิตอย่างเหมาะสม การส่งเสริมการรวมกลุ่ม การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร การบริหารการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น

- เศรษฐกิจไทยโดยรวม ปี 2563 ที่มีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการบริโภคและการใช้สินค้าเกษตรในประเทศอย่างต่อเนื่อง

- เศรษฐกิจโลกในปี 2563 มีแนวโน้มขยายตัวได้ ซึ่งจะช่วยให้การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทยปรับตัวดีขึ้น

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	ปี 2562	ปี 2563
ภาคเกษตร	0.5	2.0-3.0
พืช	0.7	2.1-3.1
ปศุสัตว์	0.8	2.3-3.3
ประมง	-1.3	1.5-2.5
บริการทางการเกษตร	2.7	2.5-3.5
ป่าไม้	2.0	1.2-2.2

ที่มา : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1.4 การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรดำเนินโครงการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค (ปี 2562-2564) โดยในปี 2562 ทำการวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับจังหวัดเป็นรายไตรมาสและรายปี จำนวน 53 จังหวัด และมีเป้าหมายที่จะดำเนินการให้ครอบคลุมทุกจังหวัดและภาคในปีต่อไป ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นภาพเศรษฐกิจที่ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน/โครงการในเวทีระดับภูมิภาค

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6487-8

2. ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรในปี 2561

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำดัชนีความผาสุกของเกษตรกร เพื่อสะท้อนถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทย และใช้เป็นตัวชี้วัดของแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 สำหรับองค์ประกอบของดัชนีความผาสุกของเกษตรกร มี 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ เกษตรกรมีรายได้ที่เพียงพอ มีความมั่นคงในการทำงาน และมีการออมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินด้านสุขอนามัย มีการบริโภคอาหารที่เพียงพอและเหมาะสม ถูกต้องตามหลักโภชนาการ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี รวมทั้งการมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง ด้านการศึกษา มีความรู้ มีทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านสังคม มีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือการจัดการชุมชน/ท้องถิ่น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และด้านสิ่งแวดล้อม มีระบบนิเวศที่สมดุล มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรระดับประเทศในปี 2561 ซึ่งเป็นปีที่ 2 ของแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 80.29 เป็นการพัฒนายู่ในระดับดี เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งมีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 78.94 โดยปัจจัยที่ส่งผลให้ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรในภาพรวมเพิ่มขึ้น และมีการพัฒนายู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ด้านสุขอนามัย มีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 98.17 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 97.14 และด้านสังคม มีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 90.98 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 มีค่าอยู่ที่ระดับ 90.13 สำหรับด้านเศรษฐกิจ มีการพัฒนายู่ในระดับปานกลาง มีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 75.27 เพิ่มขึ้นจากปี 2560

ซึ่งอยู่ที่ระดับ 74.85 ด้านสิ่งแวดล้อม มีการพัฒนาอยู่ในระดับต้องปรับปรุง มีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 67.18 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 66.71 ส่วนด้านการศึกษา มีการพัฒนาอยู่ในระดับต้องเร่งแก้ไข มีค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 54.22 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 45.50

เมื่อพิจารณาเป็นรายภาค พบว่า ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรในภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคกลาง อยู่ที่ระดับ 81.81 81.67 81.14 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการพัฒนาอยู่ในระดับดี ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ที่ระดับ 79.31 เป็นการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านสุขภาพและด้านสังคมในแต่ละภาค มีการพัฒนาอยู่ในระดับดีและดีมาก สำหรับด้านเศรษฐกิจของภาคใต้และภาคกลางมีการพัฒนาอยู่ในระดับดี ขณะที่ด้านเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และภาคเหนืออยู่ในระดับต้องปรับปรุง ส่วนด้านการศึกษาและด้านสิ่งแวดล้อมในแต่ละภาคมีการพัฒนาอยู่ในระดับต้องปรับปรุงและต้องเร่งแก้ไข ซึ่งจำเป็นต้องเร่งดำเนินการในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

ส่งเสริมเกษตรกรทุกระดับน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ โดยเน้นให้เกษตรกรรายย่อยสามารถพึ่งพาตนเองได้ สำหรับเกษตรกรขนาดกลางและเชิงพาณิชย์ ให้มีการต่อยอดไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ ที่ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำบัญชีฟาร์ม พร้อมส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร

ด้านการศึกษา

เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ที่อยู่ในช่วงสูงวัย จึงควรถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกรผู้สูงวัยอย่างเหมาะสม โดยพัฒนาศักยภาพทายาทเกษตรกรและเกษตรกรไทยรุ่นใหม่ให้มีความเข้มแข็ง

ด้านสิ่งแวดล้อม

สร้างความตระหนักรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อให้เกิดการผลิตที่สมดุล ถ่ายทอดความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดินและการใช้สารอินทรีย์ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร รวมทั้งสนับสนุนการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม สวนป่าชุมชน ป่าเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ

ดัชนีความฟาสูกของเกษตรกร ปี 2559 - 2561

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัด	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561				
			ประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
ดัชนีความฟาสูกของเกษตรกร	79.77	78.94	80.29	81.67	79.31	81.14	81.81
ด้านเศรษฐกิจ	67.47	74.85	75.27	68.43	73.73	78.53	88.41
ด้านสุขอนามัย	99.01	97.14	98.17	96.73	98.99	98.95	96.66
ด้านการศึกษา	58.35	45.50	54.22	53.76	52.43	56.11	58.92
ด้านสังคม	91.73	90.13	90.98	93.45	91.28	89.89	88.64
ด้านสิ่งแวดล้อม	66.20	66.71	67.18	80.77	60.28	68.07	62.41

ที่มา : จากการคำนวณโดยกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ : คะแนนอยู่ระหว่าง 90.00 – 100.00 คือ การพัฒนาอยู่ในระดับดีมาก
 คะแนนอยู่ระหว่าง 80.00 – 89.99 คือ การพัฒนาอยู่ในระดับดี
 คะแนนอยู่ระหว่าง 70.00 – 79.99 คือ การพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนอยู่ระหว่าง 60.00 – 69.99 คือ การพัฒนาอยู่ในระดับต้องปรับปรุง
 คะแนนน้อยกว่า 60.00 คือ การพัฒนาอยู่ในระดับต้องเร่งแก้ไข

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
 กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
 โทร. 0 2579 2816

3. แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มาตรา 4 ที่กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนห้าปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง และมาตรา 9 ได้กำหนดให้การจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการในระยะแรก ให้จัดทำเป็นแผนสามปี โดยมีห้วงระยะเวลาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) มีวิสัยทัศน์ คือ “ภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมีรายได้ ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” ซึ่งเป็นการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรลงสู่แผนระดับกระทรวงและหน่วยงานปฏิบัติระดับกรม มีเป้าประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้อย่างน้อย 97,860 บาท ภายในปี 2565 โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัด เพื่อแสดงถึงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาภาคเกษตร จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.8 (2) ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2 (3) เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี และ (4) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าปีละ 350,000 ไร่

แนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรจะครอบคลุมในทุกมิติของการพัฒนา ประกอบด้วย **ด้านเศรษฐกิจ** เน้นการพัฒนาการผลิต **ด้านสังคม** เน้นเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และ **ด้านสิ่งแวดล้อม** เน้นทรัพยากรเพื่อการผลิต โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ แผนปฏิบัติราชการฯ ได้กำหนดประเด็นขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรที่สำคัญไว้ 5 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ด้วยการเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรและเกษตรสูงวัย พัฒนากลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและการบริหารจัดการที่ดิน เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและบริหารจัดการหนี้สิน และสร้างกลไกคุ้มครองการทำเกษตรกรรม โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) โครงการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสหกรณ์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินให้เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร

ด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มมูลค่าการผลิตภาคเกษตร ผลักดันการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในภาคเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวทาง BCG Model และเชื่อมโยงภาคเกษตรกับภาค อุตสาหกรรม และภาคบริการอื่น ๆ เพื่อยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเกษตร ที่สอดคล้องกับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และระเบียงเศรษฐกิจ โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร โครงการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ โครงการพัฒนาการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม การศึกษาต้นทุนโลจิสติกส์การเกษตร และโครงการพัฒนาด้านสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม พัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์ และพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำ (Precision agriculture) โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง โครงการวิจัยและพัฒนาพืช ประมง และปศุสัตว์ โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางธรรมชาติ โครงการส่งเสริมเครื่องจักรกลทางการเกษตร และโครงการเกษตรอัจฉริยะ

กลยุทธ์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล ยั่งยืน และมีธรรมาภิบาล การอนุรักษ์และการฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร การจัดการพื้นที่เกษตร ประมง และปศุสัตว์ เพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองอย่างสมดุลและยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนการทำประมงอย่างสมดุลและยั่งยืน การปรับตัวและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน โครงการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายดิน โครงการ Agri-map โครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และโครงการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดโลกร้อน

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ด้วยการพัฒนากลไกการดำเนินงานของภาครัฐ

การพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารงานของรัฐ พัฒนาทักษะและสมรรถนะใหม่เพื่อสร้างความพร้อมเชิงกลยุทธ์ให้กับกำลังคนภาครัฐ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ โครงการสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการให้บริการบนระบบดิจิทัล โครงการพัฒนาองค์กรสู่ระบบราชการ 4.0 โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) และโครงการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6671-2

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

(1) ด้านความมั่นคง

(2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(5) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

1. ความมั่นคง	3. การเกษตร	7. โครงสร้างพื้นฐานที่มีชีวิตชีวาและดิจิทัล	9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ	15. พลังทางสังคม	16. เศรษฐกิจฐานราก	2. การต่างประเทศ	18. การเติบโตที่ยั่งยืน	20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	21. การต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ
	5. การท่องเที่ยว	8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม			6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน	19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ		22. คุณภาพและกระบวนการยุติธรรม

1. การเมือง
 - ศาสนาอิสลาม
2. การบริหารราชการแผ่นดิน
 - บริหารงานด้วย/โดย
 - โครงสร้างอำนาจ
 - ระบบการกระจายผลประโยชน์
 - รัฐธรรมนูญ
3. กฎหมาย
 - คดีอาชญากรรม
 - ความสามารถในการบังคับใช้กฎหมาย
 - การมีส่วนร่วมของประชาชน
 - เจ้าหน้าที่กฎหมาย
5. เศรษฐกิจ
 - โครงการหลวง (๑1)
 - อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ/เกษตร (๒2)
 - Cluster and hubs (๒2)
 - Big data (๒2)
 - แหล่งแร่และการขุดประทาน (๒2)
 - ประเด็นที่ดินและแหล่งพลังงาน (๒2)
6. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - พืชอาหารทางบก (๒2)
 - ความหลากหลายทางชีวภาพ (๒2)
 - พืชอาหารทางบก/น้ำจืด/น้ำเค็ม
 - ชุมชน/สิ่งแวดล้อม (๒5)
7. สาธารณสุข
 - แพทย์แผนไทยและสมุนไพร (๒2)
 - ศูนย์สุขภาพจิต
 - ตำรวจสุขภาพ (๒2)
10. พลัสงาน
 - บริการจัดการเชิงพื้นที่จังหวัด (๒5)

ตัวชี้วัด	1. ผลิตรถยนต์รวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.8 2. ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2	เกษตรกรรมที่มียาได้ค่าตอบแทนมากขึ้น ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าปีละ 350,000 ไร่
กลยุทธ์	ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม	สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อม
พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ			

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนการปฏิรูปประเทศ
กับแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565)

ด้านสารสนเทศ การเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการจัดทำ บริการ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เศรษฐกิจการเกษตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการเกษตรของประเทศไทย และให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจ นำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ วิจัยวางแผนด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย ปริมาณการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าเกษตร ปฏิบัติการผลิตสินค้าเกษตรภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร การใช้ที่ดินทางการเกษตร ข้อมูลเชิงพื้นที่ และการพยากรณ์ปริมาณการผลิต ตามมาตรฐานการจัดทำข้อมูลสถิติที่เป็นทางการ [Official statistics] มีคุณภาพ ความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ และทันต่อเหตุการณ์ สำหรับปี 2562 มีผลงานสารสนเทศการเกษตรสำคัญ ดังนี้

1. โครงการฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เริ่มดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง หรือ Farmer ONE ตั้งแต่ปี 2559 โดยดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน ในการทำกิจกรรมทางการเกษตรด้านต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนเชิงนโยบายภาครัฐ และบริหารจัดการภาพรวมของครัวเรือนเกษตรทั่วประเทศ ทำให้เกิดความสะดวกในการดำเนินงาน และเป็นการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน ภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

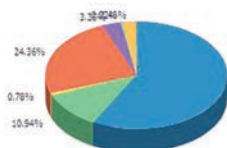
ต่อมาได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) และสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2559 เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลางของประเทศ ได้แก่ ข้อมูลเกษตรกรทั้งระดับครัวเรือน และระดับรายบุคคล สามารถนำไปใช้ประกอบในการบริหารจัดการเชิงนโยบาย

จำนวนครัวเรือนที่ขึ้นทะเบียนสะสมถึงวันที่ 17 ม.ค. 2563

กรมส่งเสริมการเกษตร
ข้อมูลจากหน่วยงาน
ข้อมูลจำนวนครัวเรือนเกษตรกร

8,129,972
ครัวเรือน

- ปศุสัตว์
- เลี้ยงสัตว์
- เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์
- ปศุสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ชื่อกลุ่มกิจกรรม	จำนวนครัวเรือน	ร้อยละ
ปศุสัตว์	4,705,128	57.87
เลี้ยงสัตว์	889,110	10.94
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	63,390	0.78
ปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์	1,980,490	24.36
ปศุสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	272,241	3.38
เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	17,673	0.22
ปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	201,940	2.43
รวม	8,129,972	100.00

หมายเหตุ : 1 แถบประจำบ้านมีการทำกิจกรรมมากกว่า 1 ชนิด (เลี้ยงสัตว์ หรือ ปลูกพืช หรือ เลี้ยงสัตว์ และ ปลูกพืช)

ภาค/จังหวัด	จำนวนครัวเรือน							รวม
	ปศุสัตว์	เลี้ยงสัตว์	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์	ปศุสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ปศุสัตว์ เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	
รวมทั้งประเทศ	5,504,154	894,910	65,582	2,471,142	350,871	19,868	266,020	9,572,547
▶ ภาคเหนือ	838	20,266	376	98	4	3	20	21,605
▶ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,174,593	250,220	10,784	586,263	81,988	4,741	69,069	2,176,658
▶ ภาคตะวันออกและเหนือ	2,551,070	272,542	8,569	1,277,944	172,809	3,460	137,779	4,424,173
▶ ภาคกลาง	788,886	185,168	35,658	247,981	59,778	7,651	27,509	1,352,631
▶ ภาคใต้	988,767	166,714	10,195	358,856	36,292	4,013	32,643	1,597,480

ผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง ในระยะแรกได้เชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ได้แก่ ทะเบียนเกษตรกรด้านพืชจากกรมส่งเสริมการเกษตร ทะเบียนเกษตรกรด้านปศุสัตว์จากกรมปศุสัตว์ และทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจากกรมประมง นอกจากนี้ยังได้เชื่อมโยงทะเบียนเกษตรกรตามภารกิจของหน่วยงานอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมหม่อนไหม สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

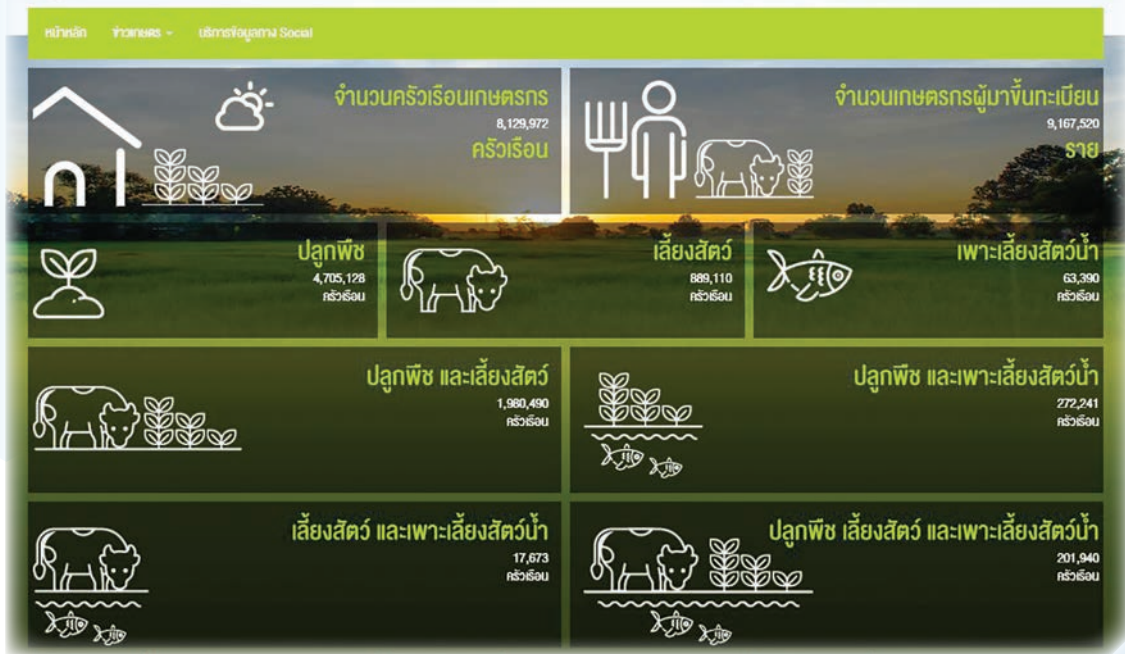
	ข้าวนาปี จำนวนครัวเรือน 3,649,301 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 43,731,852 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 47,132,991 ไร่		ข้าวนาปรัง จำนวนครัวเรือน 487,352 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 8,606,406 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 8,621,036 ไร่		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวนครัวเรือน 307,338 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก 4,944,150 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 5,383,790 ไร่
	อ้อยโรงงาน จำนวนครัวเรือน 275,365 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 4,608,946 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 4,578,991 ไร่		มันสำปะหลังโรงงาน จำนวนครัวเรือน 456,815 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 6,268,907 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 6,304,463 ไร่		ปาล์มน้ำมัน จำนวนครัวเรือน 335,673 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 5,048,089 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 4,821,196 ไร่
	มะพร้าว จำนวนครัวเรือน 104,572 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 601,241 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 566,074 ไร่		ลำไย จำนวนครัวเรือน 117,069 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 771,638 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 742,764 ไร่		สับปะรดโรงงาน จำนวนครัวเรือน 12,348 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 177,565 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 176,166 ไร่
	กาแฟ จำนวนครัวเรือน 4,564 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 40,855 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 38,546 ไร่		ยางพารา จำนวนเกษตรกร 1,557,530 ราย เนื้อที่เพาะปลูก 20,397,163 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 16,971,714 ไร่		เงาะ จำนวนครัวเรือน 34,661 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 131,323 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 118,343 ไร่
	มังคุด จำนวนครัวเรือน 79,573 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 289,839 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 280,387 ไร่		ทุเรียน จำนวนครัวเรือน 119,344 ครัวเรือน เนื้อที่เพาะปลูก 818,064 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 661,500 ไร่		

ปัจจุบันฐานข้อมูลเกษตรกรกลางเปิดให้บริการแล้วทาง <http://farmerone.org> โดยฐานข้อมูลดังกล่าวได้พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูล แสดงผลข้อมูล และจัดทำรายงานผลในรูปแบบ Dashboard ซึ่งข้อมูลสำคัญประกอบด้วย จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและเกษตรกรรายบุคคล จำแนกตามกิจกรรมทางการเกษตรได้เป็น 7 กลุ่มกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ 1) ปลูกพืชอย่างเดียว 2) เลี้ยงสัตว์อย่างเดียว 3) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างเดียว 4) ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ 5) ปลูกพืชและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 6) เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และ 7) ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งรายงานในรูปแบบ Dashboard โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับของ สินค้าเกษตรที่สำคัญ 13 ชนิด ประกอบด้วย 1) ข้าว 2) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 3) สับปะรดโรงงาน 4) มันสำปะหลังโรงงาน 5) อ้อยโรงงาน 6) ยางพารา 7) ปาล์มน้ำมัน 8) ลำไย 9) เงาะ 10) มังคุด 11) ทุเรียน 12) มะพร้าว และ 13) กาแฟ

ฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE)
จำนวนการโดย สก.

ทั้งนี้ จากการเชื่อมโยงข้อมูลและพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องตลอดมา ทำให้ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับรางวัลที่ 2 สาขา Governments Intelligence ในโครงการขับเคลื่อนภาครัฐสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (Digital Transformation Award 2019) ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

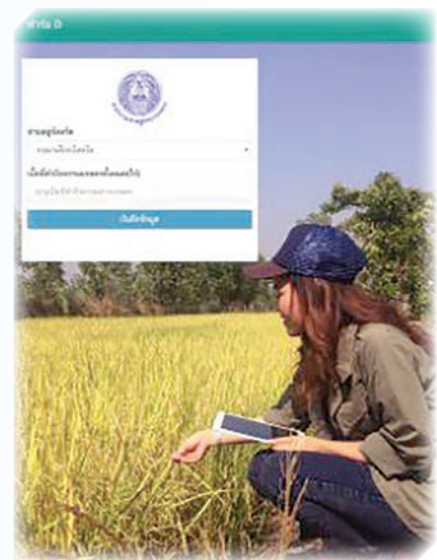
ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2561 2870

2. แอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D”

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้พัฒนาแอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” เพื่อให้เกษตรกรใช้สำหรับวิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจผลิตสินค้าเกษตร รวมถึงปรับเปลี่ยนสินค้าเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปสู่สินค้าเกษตรตัวใหม่ที่เหมาะสมด้วยตัวเกษตรกรเอง และเป็นการพัฒนาให้เกษตรกรหันมาใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีในการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมได้อย่างรวดเร็ว รองรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

แอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” มีความหมาย กล่าวคือ “ฟาร์ม” หมายถึง ที่ดินของเกษตรกรที่ปัจจุบันเกษตรกรมีอยู่แล้วใช้ประโยชน์ทำการผลิตสินค้าเกษตร ส่วน “D” คือ design หรือ ออกแบบ เมื่อรวมความหมายแล้ว แอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” คือ ออกแบบฟาร์ม ซึ่งต่อไปเกษตรกรจะสามารถออกแบบฟาร์มด้วยตัวเกษตรกรเองผ่านโทรศัพท์มือถือ วิเคราะห์แผนผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมหรือปรับเปลี่ยนสินค้าเกษตรที่ผลิตอยู่แล้วซึ่งมีผลตอบแทนต่ำไปสู่สินค้าเกษตรชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าได้ด้วยตัวเกษตรกรเอง โดยสามารถวิเคราะห์ได้ครั้งละ 3 แผนการผลิตเพื่อเปรียบเทียบแผนการผลิตสินค้าเกษตรที่ดีที่สุดให้กับตนเอง

การพัฒนาแอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ใช้แนวคิดการจัดการฟาร์ม (Farm management) โดยนำข้อมูลราคาผลผลิตสินค้าเกษตร ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร และผลตอบแทนสุทธิสินค้าเกษตรของพืช ปลูกสัตว์ และประมง ในแต่ละจังหวัด มาวิเคราะห์แผนการผลิต โดยในระยะแรก แอปพลิเคชันจะกำหนดให้เกษตรกรสามารถเลือกผลผลิตสินค้าเกษตรในรอบปีได้ไม่เกินที่ดินที่เกษตรกรมีอยู่ และแสดงผลออกมาเป็นปฏิทินการผลิต (Calendar) ที่มีรายละเอียดประกอบด้วย สินค้าที่เกษตรกรเลือก ต้นทุนการผลิตต่อไร่ ต้นทุนการผลิตรวม และผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ และในระยะต่อไปจะพัฒนาแอปพลิเคชันให้สามารถนำข้อจำกัดของเกษตรกร ได้แก่ แรงงาน เงินทุน และน้ำ มาวิเคราะห์ได้เพิ่มเติมต่อไป โดยการใช้แอปพลิเคชันนั้นง่ายมาก เริ่มจากเกษตรกรเลือกจังหวัด จากนั้นกำหนดจำนวนที่ดินที่จะวางแผนการผลิต และเลือกสินค้าที่จะผลิต ประกอบด้วย พืชไร่ พืชสวน พืชผัก ปลูกสัตว์ ประมง และไม้ดอกไม้ประดับ เมื่อเลือกสินค้าแล้ว จึงกำหนดจำนวนพื้นที่ที่จะใช้ผลิตอีกครั้ง โดยหากสินค้าแล้วที่เลือกมาในช่วงเวลาเดียวกันเต็มพื้นที่ที่ดินที่มีอยู่ ก็จะไม่สามารถเลือกสินค้าที่เลือกมาหลังสุดได้ เป็นต้น ในปี 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” ผ่านเวทีการอบรมและประชุมสัมมนา จำนวน 139 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย เกษตรกร เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้สนใจทั่วไปประมาณ 10,139 ราย มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์ – วิทยุ รวม 3 ครั้ง โดยออกอากาศทั่วประเทศ ทั้งนี้ สถิติการใช้งานแอปพลิเคชัน “ฟาร์ม D” ปี 2562 ผ่านทางสมาร์ตโฟนและเว็บแอปพลิเคชัน รวมทั้งประเทศจำนวน 6,195 ครั้ง จำแนกเป็นรายภาค ดังนี้ ภาคกลาง จำนวน 1,781 ครั้ง ภาคเหนือ จำนวน 1,495 ครั้ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,014 ครั้ง และภาคใต้ จำนวน 905 ครั้ง

ด้านวิจัย เศรษฐกิจ การเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีพันธกิจในการศึกษาวิจัยเศรษฐกิจภาคการเกษตร อาทิ การผลิต การตลาด ระบบการจัดการฟาร์ม ธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีการผลิต การใช้ทรัพยากร และภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร ซึ่งประเด็นการศึกษาวิจัยในแต่ละปี ได้จากการวิเคราะห์ความสำคัญของประเด็นที่ต้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาภาคการเกษตร รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาภาคการเกษตร นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยและประเมินผลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้พิจารณากลับกรองเข้าโครงการศึกษาวิจัย มีการจัดสัมมนาวิชาการประจำปีเพื่อรับฟังความคิดเห็นและคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารผลการศึกษาก่อนจัดพิมพ์เผยแพร่ และส่งเอกสารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป สำหรับปี 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตรและได้คัดเลือกผลงานเด่นที่มีลักษณะการศึกษาวิจัยแบบการบูรณาการร่วมกันภายในหน่วยงาน จำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

1. การศึกษาการผลิตและตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ [ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน พืชสมุนไพร (ขมิ้นชันและไพล) และปาล์มนิล]

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน รวมถึงการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิต และการตลาดของสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ได้แก่ สินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปาล์มน้ำมัน พืชสมุนไพร (ขมิ้นชันและไพล) และปาล์มนิล ผลการศึกษามีดังนี้

1.1 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

พบว่า เกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีต้นทุนการผลิต 4,196.75 บาทต่อไร่ และได้รับผลตอบแทนสุทธิ 1,611.20 บาทต่อไร่ หรือ 2.05 บาทต่อกิโลกรัม ขณะที่เกษตรกรนอกโครงการฯ มีต้นทุนการผลิต 4,195.50 บาทต่อไร่ และได้ผลตอบแทนสุทธิ 1,545.53 บาทต่อไร่ หรือ 1.97 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในโครงการฯ ได้แก่ จำนวนเมล็ดพันธุ์ จำนวนปุ๋ยเคมี มูลค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยชีวภาพ/ปุ๋ยอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ และจำนวนแรงงานที่ใช้ โดยเกษตรกรควรเพิ่มการใช้ปัจจัยจำนวนเมล็ดพันธุ์และมูลค่าปุ๋ยคอกและปุ๋ยชีวภาพ/ปุ๋ยอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตสูงสุด ขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นอกโครงการฯ ได้แก่ จำนวนเมล็ดพันธุ์ จำนวนปุ๋ยเคมี และมูลค่าฮอร์โมนและสารปรับปรุงดิน โดยเกษตรกรควรเพิ่มการใช้ปัจจัยจำนวนเมล็ดพันธุ์ และมูลค่าฮอร์โมนและสารปรับปรุงดิน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตสูงสุด สำหรับด้านการตลาด พบว่า เกษตรกรในโครงการฯ และนอกโครงการฯ ขายผลผลิตให้กับพ่อค้าเอกชนมากที่สุด รองลงมาขายให้กับสหกรณ์การเกษตร ตามลำดับ ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสูงสุด ภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่โครงการ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใช้เมล็ดพันธุ์ตามคำแนะนำของกรมส่งเสริมการเกษตร ตลอดจนการรวมกลุ่มแปลงใหญ่ให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่อไป

1.2 ถั่วเหลือง

พบว่า เกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลืองรุ่น 2 ในโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,433.29 บาทต่อไร่ และได้รับผลตอบแทนเงินสดสุทธิ 1,453.95 บาทต่อไร่ ขณะที่เกษตรกรนอกโครงการฯ มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,474.80 บาทต่อไร่ และได้รับผลตอบแทนเงินสดสุทธิ 797.22 บาทต่อไร่ สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตถั่วเหลืองในโครงการฯ ได้แก่ ปัจจัยเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี ป้องกันกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช และแรงงานคน โดยเกษตรกรควรเพิ่มการใช้ปัจจัยเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี และสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช และควรลดแรงงานคน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตสูงสุด ขณะที่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตถั่วเหลืองนอกโครงการฯ ได้แก่ ปุ๋ยเคมี และแรงงานคน โดยเกษตรกรควรเพิ่มการใช้ปัจจัยปุ๋ยเคมี และลดแรงงานคนที่ใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตสูงสุด สำหรับด้านการตลาด พบว่า เกษตรกรในโครงการฯ และนอกโครงการฯ ขายผลผลิตให้กับสหกรณ์การเกษตรมากที่สุดรองลงมาขายให้กับพ่อค้ารายย่อย และพ่อค้ารายใหญ่ ตามลำดับ ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสูงสุด ภาครัฐควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้ถั่วเหลืองเมล็ดพันธุ์ดีในปริมาณที่เหมาะสมและมีการวางแผนบริหารจัดการจัดหาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองให้แก่เกษตรกร การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและตามความต้องการของพืช มีการตรวจแปลงเพื่อเฝ้าระวัง ป้องกันการระบาดของ และลดผลผลิตเสียหายจากศัตรูพืช รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานคน ผ่านกลุ่มแปลงใหญ่/สหกรณ์การเกษตร เช่น เครื่องหยอด เครื่องเกี่ยวนวด เพื่อลดต้นทุนการผลิตและลดปัญหา

การขาดแคลนแรงงานเกษตร และส่งเสริมการผลิตถั่วเหลืองคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ รวมถึงพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวแก่เกษตรกร เพื่อให้มีการขายผลผลิตที่มีคุณภาพ เช่น การลดความชื้นผลผลิต และมีการคัดเกรดผลผลิต

1.3 ปาล์มน้ำมัน

พบว่า การผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีต้นทุนการผลิต 8,306.96 บาท ต่อไร่ หรือ 2.35 บาทต่อกิโลกรัม มีรายได้ 11,565.99 บาทต่อไร่ หรือ 3.27 บาท

ต่อกิโลกรัม ส่งผลให้เกษตรกรในโครงการฯ มีผลตอบแทนสุทธิ 3,259.03 บาทต่อไร่ หรือ 0.92 บาทต่อกิโลกรัม ในขณะที่เกษตรกรนอกโครงการฯ มีต้นทุนการผลิต 8,481.88 บาทต่อไร่ หรือ 2.81 บาทต่อกิโลกรัม มีรายได้ 9,731.30 บาทต่อไร่ หรือ 3.10 บาทต่อกิโลกรัม ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันนอกโครงการฯ มีผลตอบแทนสุทธิ 889.42 บาทต่อไร่ หรือ 0.29 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับปัจจัยการผลิตที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตปาล์มน้ำมัน ได้แก่ ปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี โดยการเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี 1 กิโลกรัม จะมีผลทำให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในโครงการฯ และนอกโครงการฯ เพิ่มขึ้นไร่ละ 3.10 กิโลกรัม และ 2.20 กิโลกรัม ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางเศรษฐศาสตร์ โดยการนำราคาปุ๋ยเคมีพิจารณาประกอบด้วย จะพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งในโครงการฯ และนอกโครงการฯ มีการใช้ปุ๋ยเคมีมากกว่าระดับที่เหมาะสม (ถ้าไรสูงสุด) ดังนั้นเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งในโครงการฯ และนอกโครงการฯ ควรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี 36.45 กิโลกรัมต่อไร่ และ 77.18 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ สำหรับช่องทางการตลาดปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งในโครงการฯ และนอกโครงการฯ ส่วนใหญ่นิยมส่งผลผลิตขายที่ลานเท ร้อยละ 70.87 และร้อยละ 93.58 ตามลำดับ ดังนั้นเพื่อยกระดับคุณภาพปาล์มน้ำมัน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกร ควรมีการกำกับควบคุม ติดตาม การดำเนินกิจการของลานเท และควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยที่เหมาะสมกับขนาดการผลิต (Farm Size) เพื่อทดแทนการใช้แรงงาน การให้ความรู้แก่เกษตรกรในการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่

1.4 พืชสมุนไพร (ขมิ้นชันและไพล)

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของขมิ้นชันและไพล เมื่อทดสอบด้วย Wilcoxon rank-sum test ไม่พบว่า เกษตรกรในโครงการฯ และนอกโครงการฯ มีต้นทุนและผลตอบแทนแตกต่างกัน โดยองค์ประกอบของต้นทุนของขมิ้นชันและไพล ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด โดยเฉพาะต้นทุนของแรงงาน และพันธุ์ สำหรับขมิ้นชัน มีต้นทุนการผลิต 16,038 บาทต่อไร่ มีผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ในกรณีไม่อยู่ในพื้นที่แล้ง 17,550 บาทต่อไร่ และสำหรับไพลรอบการผลิต 2 ปี มีต้นทุนทั้งหมด 26,033 บาทต่อไร่ จะมีผลตอบแทนสุทธิต่อไร่ ในกรณีไม่อยู่ในพื้นที่แล้ง 25,848 บาท สำหรับช่องทางการจำหน่ายหลักของขมิ้นชันและไพล คือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับสมุนไพร

ทั้งเกษตรกรในโครงการฯ และนอกโครงการฯ ผลการประมาณการฟังก์ชันการผลิตของขมิ้นชันและไพล ไม่พบว่าเกษตรกรในและนอกโครงการฯ มีผลผลิตแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถเพิ่มเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการจัดสรรสูงสุด สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกขมิ้นชันในโครงการฯ ได้แก่ การใช้แรงงาน และปริมาณการใช้พันธุ์ และในกรณีเกษตรกรผู้ปลูกไพลในโครงการฯ เป็นปริมาณการใช้พันธุ์

ผลการศึกษาพบว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงสาธารณสุข ควรร่วมกันส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้เป็นช่องทางในการรับซื้อผลผลิต และลดความเสี่ยงด้านราคาให้กับเกษตรกรในโครงการฯ โดยจะต้องส่งเสริมทั้งโซ่อุปทาน เช่น มาตรฐานวัตถุดิบ และการแปรรูปเป็นเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์ต่างๆ นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรจะส่งเสริมการใช้ปริมาณพันธุ์ต่อไร่ที่เหมาะสมแล้ว รวมทั้งการมุ่งเน้นในการพัฒนาพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสำหรับแรงงานของภาคเกษตรซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากการเข้าสู่ภาวะสูงวัย ดังนั้นอาจมีการศึกษาการจัดการแปลงหรือนวัตกรรมในการเก็บเกี่ยวและดูแลระหว่างรอบการผลิตเพื่อทดแทนการเพิ่มการใช้แรงงานในการผลิต

1.5 ปลูก

พบว่า เกษตรกรในโครงการฯ มีต้นทุนการผลิต 34,139.67 บาทต่อไร่ต่อรุ่น มีผลผลิต 1,192.07 กิโลกรัมต่อไร่ต่อรุ่น และมีรายได้ 50,293.43 บาทต่อไร่ต่อรุ่น ส่งผลให้เกษตรกรในโครงการฯ มีผลตอบแทน 16,153.76 บาทต่อไร่ต่อรุ่น หรือ 13.55 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนเกษตรกรนอกโครงการฯ มีต้นทุนการผลิต 42,079.63 บาทต่อไร่ต่อรุ่น มีผลผลิต 1,345.43 กิโลกรัมต่อไร่ต่อรุ่น และมีรายได้ 55,875.71 บาทต่อไร่ต่อรุ่น ส่งผลให้เกษตรกรนอกโครงการฯ มีผลตอบแทน 13,796.08 บาทต่อไร่ต่อรุ่น หรือ 10.25 บาทต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรในโครงการฯ มีผลตอบแทนสูงกว่าเกษตรกรนอกโครงการฯ 2,357.68 บาทต่อไร่ต่อรุ่น จากการวิเคราะห์ฟังก์ชันการผลิตของเกษตรกรในโครงการฯ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลผลิต ปลูกได้แก่ ลูกพันธุ์ อาหารสำเร็จรูป และเขตพื้นที่เลี้ยง ส่วนเกษตรกรนอกโครงการฯ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลผลิตปลูกได้แก่ ลูกพันธุ์ อาหารสำเร็จรูป แรงงาน และเขตพื้นที่เลี้ยง โดยเกษตรกรทั้งในและนอกโครงการฯ ยังไม่มีประสิทธิภาพในการจัดสรรปัจจัยการผลิต ที่เหมาะสม และไม่มีประสิทธิภาพจากการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่าเพื่อก่อให้เกิดกำไรสูงสุด สำหรับช่องทางการตลาดเกษตรกรทั้งในและนอกโครงการฯ ยังคงมีช่องทางการตลาดที่ไม่แตกต่างกัน คือ ยังเป็นลักษณะต่างคนต่างขาย โดยราคาที่เกษตรกรขายได้ไม่ได้แตกต่างกัน

ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรในการเลี้ยงให้เหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การผลิต ที่ทำให้เกิดรายได้สูงสุด เกษตรกรในโครงการฯ ควรมีการใช้อัตราการผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น และใช้ปริมาณอาหารเม็ดสำเร็จรูปต่อไร่ลดลง ส่วนเกษตรกรนอกโครงการฯ ควรมีการใช้แรงงานต่อไร่เพิ่มขึ้น เช่น การเลี้ยง การดูแลรักษา การให้อาหาร นอกจากนี้ในด้านการตลาดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นส่งเสริมกิจกรรมทางด้านการตลาดที่สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อนำไปสู่การแปรรูปและมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ให้มากขึ้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชและพืชไร่
โทร. 0 2579 7554

ปาล์มน้ำมัน : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชอาหารและพลังงานทดแทน
โทร. 0 2579 0611

พืชสมุนไพร (ขมิ้นชันและไพล): ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชสวน
โทร. 0 2579 0612

ปาล์มน้ำมัน : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจปศุสัตว์และประมง
โทร. 0 2561 3448

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1

ถั่วเหลือง : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1
โทร. 0 5312 1318-9

2. การศึกษาความไม่มั่นคงด้านอาหารของครัวเรือนเกษตรกร

ความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security) เป็นเรื่องที่ได้ได้รับความสนใจในระดับประชาคมโลก เนื่องจากอาหารเป็นหนึ่งในปัจจัย 4 ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ปัญหาความมั่นคงด้านอาหารเริ่มขึ้นในช่วง พ.ศ. 2513 - 2522 ซึ่งเป็นช่วงที่ทั่วโลกกำลังประสบปัญหาขาดแคลนธัญพืชสำหรับบริโภค ส่งผลให้เกิดวิกฤตราคาอาหารเพิ่มสูงขึ้น และมีการจัดประชุมอาหารโลกครั้งแรกขึ้นในปี พ.ศ. 2517 ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี โดยในที่ประชุมมองความมั่นคงทางอาหารว่าเป็นปัญหาที่เกิดมาจากความไม่เพียงพอในการผลิตอาหารเพื่อตอบสนองความต้องการในการบริโภค ซึ่งปัญหาความมั่นคงด้านอาหารทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากสภาวะแวดล้อมของโลกและความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการลดลงของผลผลิตทางการเกษตร จนทำให้ประชากรกลุ่มที่ยากจนไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เห็นความสำคัญของการศึกษาความไม่มั่นคงด้านอาหารของครัวเรือนเกษตรกร และเพื่อขจัดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ในประเด็นสำคัญคือการเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน เพื่อสามารถเข้าถึงอาหารสำหรับการบริโภคได้อย่างเพียงพอ ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและพัฒนาภาคการเกษตรของไทยต่อไป วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย เพื่อวิเคราะห์ความยากจนของครัวเรือนเกษตรกร และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความไม่มั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน โดยคัดเลือกจังหวัดที่มีรายได้สุทธิครัวเรือน/คน น้อยที่สุด 15 อันดับแรกประกอบด้วย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สุรินทร์ อ่างทอง บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น น่าน ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ มหาสารคาม สระแก้ว พิจิตร เชียงราย ชัยภูมิ และลำปาง แล้วสุ่มครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่างจำนวน 277 ครัวเรือน

ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 36.5 ของครัวเรือนเกษตรกรตัวอย่าง ตกอยู่ในภาวะความยากจน โดยมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 18,932 บาท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้คำนวณเส้นความยากจนปี 2561 เท่ากับ 2,686 บาทต่อคนต่อเดือน หรือ 32,228 บาทต่อคนต่อปี ในขณะที่กลุ่มครัวเรือนตัวอย่างมีรายได้สุทธิเฉลี่ยต่อคนต่อปี 63,332 บาท อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงค่าความรุนแรงของความยากจนของกลุ่มคนจนมีค่าเท่ากับ 0.083 เมื่อเทียบกับระดับประเทศแล้วใกล้เคียงกันแสดงว่าปัญหาความรุนแรงของความยากจนมีค่อนข้างน้อย โดยปัญหาสำคัญของการผลิตทางการเกษตร ยังคงมีปัญหาด้านแรงงานด้านการเกษตร ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานจ้าง ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตที่สูง ในส่วนของเกษตรกรที่ไม่สามารถควบคุมได้นั้น สามารถบริหารความเสี่ยงด้วยประกันภัยพิบัติทางการเกษตร โดยเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นจากการส่งเสริมของภาครัฐ แต่ยังมีข้อจำกัดชนิดพืชที่รับทำประกันภัย ซึ่งมีเพียง ข้าวนาปี และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เท่านั้น

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความไม่มั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน พบว่าการมีอยู่ของแหล่งอาหารและการเข้าไปใช้ประโยชน์ของครัวเรือนเกษตรกร โดยแหล่งอาหารที่ใช้ในการบริโภคของครัวเรือนเกษตรกรประกอบด้วย แหล่งอาหารตามธรรมชาติ แหล่งอาหารจากผลิตเอง และแหล่งอาหารที่ได้มาจากการซื้อขาย ซึ่งทั้ง 3 แหล่งอาหารดังกล่าว เกษตรกรแต่ละครัวเรือนมีการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันไป หากในชุมชนนั้น ๆ ยังมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรตามธรรมชาติอยู่มาก เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนได้อย่างเต็มที่ เก็บเห็ด เก็บหน่อไม้ รวมถึงผักผลไม้ท้องถิ่น ตามฤดูกาล ในทางตรงกันข้าม หากในพื้นที่ใด ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติมีน้อย ครัวเรือนเกษตรกรมีการพึ่งพาตนเองมากขึ้น โดยมีการน้อมนำเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในครัวเรือนปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ ทำประมง ไว้บริโภคในครัวเรือนและขายบางส่วนในบางพื้นที่ ซึ่งมีความแห้งแล้ง ป่าชุมชนหรือแหล่งน้ำมีความขาดแคลน ครัวเรือนเกษตรกรมีการพึ่งพาแหล่งอาหารจากการซื้อขายมากกว่า แหล่งอาหารตามธรรมชาติและอาหารที่ผลิตได้เอง

สำหรับประสบการณ์ที่ไม่สามารถเข้าถึงอาหาร อาหารไม่เพียงพอ อาหารไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ ด้วยขาดเงินหรือทรัพยากรอื่น ๆ มาทดแทน ซึ่งพิจารณาในช่วงเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 65.70 ไม่เคยมีประสบการณ์ และเมื่อสอบถามเกษตรกรที่ไม่สามารถเข้าถึง

อาหาร อาหารไม่เพียงพอ อาหารไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ ด้วยขาดเงินหรือทรัพยากรอื่น ๆ ทดแทนสามารถอธิบายถึงประสบการณ์ดังนี้ ร้อยละ 27.08 มีความกังวลที่จะไม่มีอาหารเพียงพอที่จะกิน รองลงมา คือประสบการณ์มีช่วงเวลาที่ไม่สามารถที่จะกินอาหารที่ดีต่อสุขภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 19.13 ในขณะที่ครัวเรือนเกษตรกรที่มีประสบการณ์กินอาหารเพียงไม่กี่ชนิด คิดเป็นร้อยละ 12.64 และครัวเรือนเกษตรกรที่ประสบการณ์ คือ มีช่วงเวลาที่กินน้อยกว่าที่จะเป็น คิดเป็นร้อยละ 8.30 ส่วนประสบการณ์ ที่ทำร้ายจิตใจเกษตรกรมากที่สุดมี 2 ประสบการณ์ คือ ประสบการณ์หิว แต่ไม่มีกิน และประสบการณ์ที่เคยมีช่วงเวลาที่ไม่ได้กินเลยทั้งวัน โดยมีครัวเรือนเกษตรกรที่ผ่านประสบการณ์ดังกล่าว เพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.81 เท่านั้น

และความไม่มั่นคงด้านอาหารของครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจน หรือครัวเรือนเกษตรกรที่มีรายได้สุทธิต่อคนต่อปีต่ำกว่าเส้นยากจน พบว่า ครัวเรือนเกษตรกรยากจนส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.31 ไม่มีปัญหาดังกล่าว โดยร้อยละ 25.74 ระดับปัญหาน้อย และมีปัญหาระดับปานกลางเพียงร้อยละ 3.96 เท่านั้น และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรยากจนมีค่าเท่ากับ 1.05 คือมีปัญหาความไม่มั่นคงด้านอาหารเพียงเล็กน้อย นั่นเป็นเพราะครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวไว้บริโภคภายในครัวเรือน มีการปลูกผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ไว้กินเอง รวมถึงสามารถเข้าถึงแหล่งอาหารตามธรรมชาติได้ ป่าชุมชน แม่น้ำ ลำคลอง ยังคงความอุดมสมบูรณ์อยู่บ้าง

ดังนั้น การสนับสนุนให้ผู้ประสบปัญหาความยากจน มีการน้อมนำแนวคิดทฤษฎีใหม่และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ทำให้ครัวเรือนเกษตรกรพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น สามารถผลิตอาหารไว้บริโภคในครัวเรือนและแบ่งขาย ทำให้ครัวเรือนเกษตรกรที่มีรายได้น้อยหรือรายได้สุทธิต่อคนต่อปีต่ำกว่าเส้นยากจน มีความมั่นคงด้านอาหารมากขึ้น

พร้อมกันนี้ การส่งเสริมให้ครัวเรือนเกษตรกรเห็นความสำคัญของโครงการประกันภัยเกษตรกรเพื่อลดความเสี่ยง พร้อมทั้งเพิ่มชนิดพืชทำประกันภัย รวมทั้งความเป็นไปได้ในการประกันภัยด้านประมงและปศุสัตว์ ทำให้เกษตรกร มีการวางแผนหรือการบริหารความเสี่ยงได้ดีขึ้น ในส่วนปัญหาขาดแคลนแรงงาน เกษตรกรนั้น ควรส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มแรงงานรุ่นใหม่ให้กลับมาสนใจประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งกลุ่มแรงงานดังกล่าว สามารถเรียนรู้ ปรับตัว และยอมรับกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เร็ว พร้อมทั้งควรส่งเสริมโครงการธนาคารแรงงาน มีการลงแขก หรือ เอาแรงกัน เช่นเดียวกับโครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน เพื่อให้เกษตรกรที่ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ยืมไปทำพันธุ์ได้

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและสถาบันเกษตรกร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 2982

3. การศึกษาบทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจผลไม้ที่มีต่อผลไม้ไทย กรณีศึกษาทุเรียน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ศึกษาผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการทุเรียนที่มีต่อเกษตรกร และเศรษฐกิจทุเรียนไทย ศึกษาแนวโน้มจากการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการที่มีต่อเศรษฐกิจทุเรียนไทย และปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการและเกษตรกรไทย

ผลการศึกษา พบว่า ปี 2562 มีจำนวนโรงคัดบรรจุทุเรียน (ล้ง) ทั้งประเทศ จำนวน 676 ราย ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 1.19 เท่า เนื่องจากจีนได้เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบการนำเข้าผลไม้จากไทยมากขึ้น โดยโรงคัดบรรจุที่จะส่งออกผลไม้ไปจีนต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP และขึ้นทะเบียนโรงงานผลิตสินค้าพืช สำหรับสวนผลไม้ต้องมีหมายเลขทะเบียนสวนในการรับรองกระบวนการผลิต GAP เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ จึงทำให้ผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุและเกษตรกรไปขึ้นทะเบียนเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ซึ่งการเข้ามาดำเนินธุรกิจของโรงคัดบรรจุในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรได้ส่งผลกระทบต่อราคาที่เกษตรกรขายได้และรายได้ที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะผลผลิตที่มีคุณภาพ เนื่องจากเกิดการแข่งขันในการรับซื้อตามความต้องการของตลาดจีน ซึ่งยังมีความต้องการบริโภคมากกว่าปริมาณผลผลิตที่ส่งออกได้ในปัจจุบัน เกษตรกรมีตลาดรับซื้อที่แน่นอน และมีความสะดวกในการขาย เนื่องจากโรงคัดบรรจุนำแรงงานมาตัดและขนส่งเอง จึงทำให้เกษตรกรนิยมขาย

ผลผลิตให้กับโรงคัดบรรจุมากกว่าการตัดและนำไปขายเองที่ตลาดกลางค้าส่ง จากการเปรียบเทียบราคาและรายได้เฉลี่ยต่อปีของเกษตรกรภาคตะวันออกและภาคใต้ทั้งหมดในช่วงปี 2550 - 2555 ซึ่งมีโรงคัดบรรจุรับซื้อน้อยกว่าในช่วงปี 2556 - 2561 พบว่าในช่วงปี 2550 - 2555 เกษตรกรภาคตะวันออกมีราคาทุเรียนเกรดคละเฉลี่ยกิโลกรัมละ 24.60 บาท เพิ่มขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 62.04 บาท หรือเพิ่มขึ้น 1.52 เท่า และรายได้เฉลี่ยทั้งหมด 8,362.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 22,208.41 ล้านบาท ในช่วงปี 2556 - 2561 หรือเพิ่มขึ้น 1.66 เท่า สำหรับเกษตรกรภาคใต้ปี 2550 - 2555 มีราคาทุเรียนเกรดคละเฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.78 บาท เพิ่มขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 46.66 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 96.19 และมีรายได้เฉลี่ยของเกษตรกรภาคใต้ทั้งหมด 5,533.84 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 11,463.84 ล้านบาท ในช่วงปี 2556 - 2561 หรือเพิ่มขึ้น 1.07 เท่า จากราคาที่เกษตรกรขายได้และรายได้เฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายการปลูกทุเรียนมากขึ้น รวมถึงมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและบำรุงรักษาสวนทุเรียนอย่างดี

สำหรับผลกระทบทางเศรษฐกิจในการประกอบธุรกิจทุเรียนของโรงคัดบรรจุ โดยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ส่วนเหลือการตลาด พบว่า โรงคัดบรรจุภาคตะวันออกมีส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 43.79 บาท แบ่งเป็นต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 21.21 บาท และกำไรกิโลกรัมละ 22.58 บาท สำหรับโรงคัดบรรจุภาคใต้มีส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 36.45 บาท แบ่งเป็น ต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 22.32 บาท และกำไรกิโลกรัมละ 14.13 บาท จะเห็นว่าส่วนเหลือการตลาดของภาคใต้น้อยกว่าภาคตะวันออก เนื่องจากภาคตะวันออกเป็นผลผลิตต้นปี ตลาดมีความต้องการมาก จึงส่งผลให้ในช่วงต้นฤดูกาลขายได้ราคาสูง ประกอบกับทุเรียนภาคใต้มีปัญหาเรื่องคุณภาพของผลผลิต โรคและแมลงมากกว่าจากสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขา มีฝนตกชุกมากกว่า ทำให้การจัดการลำบากส่งผลให้มีความเสี่ยงเรื่องโรคแมลงต่างๆ เกิดขึ้นได้ง่าย เช่น ไล่ซิม โรครากเน่าโคนเน่าจากเชื้อราไฟทอปธอรา โรคเชื้อราสีชมพู และหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน เป็นต้น ส่วนต้นทุนการตลาดของภาคใต้สูงกว่าภาคตะวันออก เนื่องจากมีระยะทางในการขนส่งไกลกว่า จึงทำให้มีค่าขนส่งมากกว่า ซึ่งจากปริมาณการส่งออกทุเรียนของไทยไปจีนทั้งหมด โรงคัดบรรจุสามารถสร้างผลประกอบการธุรกิจหรือกำไรสุทธิรวม 9,167.24 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นกำไรสุทธิของภาคตะวันออก 6,375.86 ล้านบาท และกำไรสุทธิภาคใต้ 2,791.38 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ส่วนแบ่งผลกำไรส่วนใหญ่เป็นของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุต่างชาติ โดยเฉพาะผู้ประกอบการจีน ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มเข้ามาประกอบธุรกิจส่งออกทุเรียนมากขึ้น ขณะที่ผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบการจัดหาผลผลิต รับจ้างบรรจุภัณฑ์ (Packing) และบริหารจัดการก่อนการส่งออก โดยเงินทุนเป็นของผู้ประกอบการจีน ดังนั้น เมื่อเทียบสัดส่วนรายได้สุทธิของผู้ประกอบการไทย พบว่ามีรายได้สุทธิเพียง 480 - 720 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.24 - 7.85 ของผลประกอบการหรือ

ถ้าไรสุทธิรวมทั้งหมดในการประกอบธุรกิจส่งออกทุเรียนไปจีน และจากการพยากรณ์แนวโน้มมูลค่าการส่งออกทุเรียน และราคาที่เกี่ยวข้องที่เกษตรกรขายได้ในอีก 5 ปี ข้างหน้า (ปี 2562 - 2566) โดยใช้สมการถดถอยในการประมาณการ (Regression Analysis) ภายใต้เงื่อนไขสถานการณ์การผลิตและการตลาดอยู่ในภาวะปกติ พบว่า มูลค่าการส่งออกทุเรียนไปจีนและราคาที่เกี่ยวข้องที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามความต้องการสินค้าทุเรียนของผู้บริโภคในตลาดจีน ดังนั้น จึงคาดว่าจะทำให้โรงคัดบรรจุหรือผู้ส่งออกเข้ามามีบทบาทในการรับซื้อทุเรียนจากเกษตรกรมากขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นผลกำไรและยังทำตลาดปลายทางได้ดีสามารถขยายปริมาณการส่งออกได้ รวมทั้งมีเงินทุนในการบริหารจัดการได้

ตลอดห่วงโซ่อุปทาน อย่างไรก็ตาม ได้มีการประเมินปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและการส่งออกทุเรียนของไทยในอนาคตที่อาจทำให้ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการตลาด การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การขาดแคลนแรงงาน การกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของประเทศคู่ค้า และการผลิตและการส่งออกของประเทศคู่แข่ง เช่น มาเลเซีย และประเทศเพื่อนบ้านที่จีนและนายทุนประเทศต่าง ๆ ไปลงทุนปลูกทุเรียนเพื่อส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาสถานที่และสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุเรียนไทยในตลาดจีน เกษตรกรควรผลิตทุเรียนคุณภาพอยู่เสมอ เนื่องจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ตลาดทุเรียนของประเทศคู่ค้าและคู่แข่งในอนาคต ไม่ตัดทุเรียนก่อนถึงเวลาเก็บเกี่ยวจะทำให้มีปัญหาราคาตกต่ำและเป็นช่องทางให้พ่อค้ากดราคา และควรขายผลผลิตแบบแยกเกรดจะทำให้ได้รับราคาสูงขึ้นและมีกำไรมากกว่าการขายเกรดคละ สำหรับโรงคัดบรรจุควรมีความเข้มงวดในการคัดคุณภาพก่อนการส่งออกให้ได้มาตรฐานของประเทศคู่ค้ากำหนด และภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการจีน เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งกำไรให้กับผู้ประกอบการไทย และควรมีการจัดระบบโรงคัดบรรจุเพื่อให้มีฐานข้อมูลของโรงคัดบรรจุสามารถบริหารจัดการและวางแผนด้านการตลาดได้ รวมถึงรณรงค์ให้ผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาในระบบและดำเนินธุรกิจให้มีรูปแบบการค้าที่เป็นธรรมภายใต้กฎระเบียบการค้าของไทย ไม่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรและการส่งออกในอนาคต ซึ่งข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาในครั้งนี้คาดว่าจะประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย มาตรการในการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร ลดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของผู้รับซื้อ รวมทั้งพัฒนาการผลิตและการค้าของผลไม้ไทยอย่างยั่งยืน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชสวน
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2561 4737

ด้านเศรษฐกิจ การเกษตร ระหว่าง ประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจ
รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจการเกษตรต่างประเทศ
ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำเท่าที่การเจรจา
รวมทั้งเป็นผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เข้าร่วมการประชุมในเวทีระหว่างประเทศใน
ระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายภาคเกษตร
ข้อตกลงและเงื่อนไขด้านการค้าสินค้าและการ
ลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิภาค
อากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร
และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่าง
ประเทศทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การ
ระหว่างประเทศ และในปี 2562 มีการดำเนินงาน
ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ดังนี้

1. การจัดทำกรอบท่าทีเจรจาภาคการเกษตรของไทย สำหรับการประชุมภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประจำปี 2562 – 2563

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัญหาที่มีความสำคัญในระดับโลก มีสาเหตุมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจของนานาประเทศ โดยเฉพาะประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นตัวเร่งที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจก ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร อาทิ ปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม โรคและแมลงศัตรูพืช ความแปรปรวนของฤดูกาล ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง ดังนั้น องค์การสหประชาชาติได้ให้การรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เมื่อปี 2535 ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญาฯ ดังกล่าว ปัจจุบันภายใต้อนุสัญญาฯ จะมีการประชุม 2 ครั้ง เพื่อหารือรายละเอียดความร่วมมือและกำหนดทิศทางการดำเนินงานครอบคลุมประเด็นด้านเทคนิค เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของกรอบอนุสัญญาฯ รวมถึงพิธีสารเกียวโตและความตกลงปารีส ประเทศไทยในฐานะภาคีสมาชิกจะต้องเข้าประชุมเจรจา ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ เช่น ภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน เทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพ ความโปร่งใส รวมถึงภาคเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้ การเข้าร่วมเจรจาฯ จะต้องมีการจัดทำกรอบท่าทีเจรจาของประเทศไทย และต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากกรอบท่าทีการเจรจาของประเทศ ประจำปี 2560 - 2561 ได้หมดวาระ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ด้านการเกษตร ได้เสนอร่างกรอบท่าทีเจรจาของประเทศในภาคเกษตร สำหรับปี 2562 - 2563 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่างกรอบท่าทีเจรจา ดังกล่าว ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนฯ นำกรอบท่าทีเจรจา เสนอต่อคณะกรรมการ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการประสานท่าทีการเจรจาและความร่วมมือ

ทั้งนี้ กรอบท่าทีการเจรจาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร มีเนื้อหาโดยสังเขป คือ “เน้นรับการสนับสนุนในด้านองค์ความรู้ การวิจัย และพัฒนา การเงิน การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเสริมสร้างศักยภาพ ในการลดผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่การเกษตรที่ยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อีกทั้งต้องการให้ประเด็น ภาคเกษตรเน้นเรื่องการปรับตัว (Adaptation) และคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมจากการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการมีภูมิคุ้มกัน (Resilience) ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และคำนึงถึงผลต่อความมั่นคงด้านอาหารเป็นหลัก”

นอกจากนี้ กรอบท่าทีการเจรจา ดังกล่าว สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบัน และประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศด้านการเกษตร พ.ศ. 2560 - 2564 และระดับโลก ได้แก่ แนวทางการดำเนินงานภาคเกษตร ให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เรียกว่า Koronivia Joint Work on Agriculture (KJWA) ที่ประเทศไทยได้มีส่วนร่วมผลักดัน ในการกำหนดรูปแบบ/วิธีการที่จะช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานภาคเกษตรให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร

การเจรจาภายใต้การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 25 (COP 25) ระหว่างวันที่ 2-9 ธันวาคม 2562 ณ กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน โดย สศก. ในฐานะหน่วยงานประสานหลักด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในภาคเกษตร รวมถึงรับหน้าที่การเจรจาภาคการเกษตร โดยมีวาระสำคัญในครั้งนี้อยู่ที่ ความพยายามของประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศไทย และประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ผลักดันให้เกิดข้อตกลงที่จะทำให้ประเทศพัฒนาแล้ว องค์กรย่อยภายใต้อนุสัญญาฯ รวมถึงองค์การการเงินระหว่างประเทศอื่นๆ ให้การสนับสนุนทางการเงิน การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ด้านการปรับตัวให้ประเทศกำลังพัฒนา สามารถมีองค์ความรู้และมีศักยภาพในการขับเคลื่อนภาคเกษตรเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลไกที่จะสนับสนุนการดำเนินงานและขับเคลื่อนภาคเกษตรให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ได้แก่ กลไกทางการเงิน กลไกเทคโนโลยี กลไกทางวิชาการ ในการเพิ่มบทบาทการดำเนินงานภาคเกษตร การใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการเสริมสร้างศักยภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น เกษตรกร เจ้าหน้าที่ด้านเกษตร ผู้จัดทำนโยบาย และนักวิทยาศาสตร์ ให้มีการรับรู้ และตระหนักถึงประเด็นดังกล่าว รวมถึงสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายของความมั่นคงอาหารต่อ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประสานงานสำรองข้าวฉุกเฉิน
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5832

2. การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการส่งเสริมความร่วมมือแบบประชารัฐเพื่อเชื่อมโยงชนบท-เมือง ภายใต้กรอบเอเปค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะผู้ประสานงานหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการประชุมหุ้นส่วนเชิงนโยบายด้านความมั่นคงอาหาร (Policy Partnership on Food Security: PPFS) ภายใต้กรอบเอเปค ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศ เรื่อง การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมความร่วมมือแบบประชารัฐเพื่อเชื่อมโยงชนบท-เมือง ระหว่างวันที่ 29-31 พฤษภาคม 2562 ณ โรงแรมเซ็นทรา มาริส รีสอร์ท จอมเทียน จังหวัดชลบุรี รวมทั้งศึกษาดูงาน การดำเนินโครงการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

การประชุมฯ ดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้ “แผนปฏิบัติการสำหรับกรอบยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาชนบทและเขตเมืองเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงอาหารและการเติบโตอย่างมีคุณภาพ” ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากการประชุม PPFS ภายใต้กรอบเอเปค ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในปี 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนนโยบายและแนวปฏิบัติที่ดีของสมาชิกเอเปคในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาชนบทและเขตเมือง เพื่อส่งเสริมความมั่นคงอาหาร รวมถึงพัฒนาข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายสนับสนุนความร่วมมือแบบประชารัฐในการพัฒนาชนบทและเขตเมืองอย่างยั่งยืน

ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสมาชิกเอเปค 11 เขตเศรษฐกิจ ได้แก่ ประเทศชิลี เปรู สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ นิวซีแลนด์ จีนไทเป สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และไทย รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 40 คน โดยมีผู้แทนจากกรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมขึ้นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการพัฒนาการเกษตรและเศรษฐกิจในชนบทและเขตเมืองอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาชนบท และเขตเมืองอย่างยั่งยืนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงอาหารในภูมิภาค โดยเห็นว่าการพัฒนาการเกษตรทั้งในชนบทและเขตเมืองที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนนั้น จะต้องอาศัย ความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน ซึ่งหนึ่งในกลไกที่เป็น รูปธรรม คือ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร (Public-Private Partnership: PPP) โดยมีแนวทางการดำเนินการที่หลากหลาย รวมถึงกิจกรรม ของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง อาทิ ภาครัฐ ควรจะทำหน้าที่กำหนดนโยบายและ กลยุทธ์ที่ส่งเสริมกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ PPP เช่น การส่งเสริมบรรยากาศในการ ลงทุนผ่านห่วงโซ่คุณค่า เสริมสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน และการให้บริการ พื้นฐานที่จำเป็น ภาคเอกชน ควรทำหน้าที่จัดหาเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึง ช่องทางการเข้าถึงตลาดและการบริการทางการเงิน เป็นต้น นอกจากนี้ เกษตรกร จำเป็นต้องผลิตอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยตามมาตรฐานสากล มีความตื่นตัว ที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การประชุมฯ ในครั้งนี้ เป็นการแสดงบทบาทนำของไทยในฐานะประธานอาเซียนและสมาชิกของเอเปค รวมทั้งเป็นการเผยแพร่การพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบของความร่วมมือประชารัฐของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จัก ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกในอนาคต รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนของไทย

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนองค์กรและยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5832

3. การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงด้านอาหาร

การจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด เริ่มดำเนินงานในปี 2561 ตามมติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2561 ซึ่งได้มอบหมายผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัด เพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงด้านอาหาร และส่งเสริมเศรษฐกิจ ผ่านความร่วมมือของหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในส่วนกลาง และในพื้นที่ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์

กรมประมง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้จังหวัดสามารถคาดการณ์ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดที่จะออกสู่ตลาดในแต่ละเดือนเป็นการล่วงหน้า และสามารถประเมินสถานะความมั่นคงอาหารในระดับพื้นที่

ผลการดำเนินงานในปี 2562 สศก. ได้ประมวลผลข้อมูลปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือน ระดับจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด และจัดทำเป็นปฏิทินฯ แยกตามหมู่โภชนาการ ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน วิตามินและ เกลือแร่ และไขมัน พบว่า ภาพรวมของประเทศมีหมู่โภชนาการที่เพียงพอ ยกเว้น วิตามินและเกลือแร่ซึ่งได้จากพืชผักและผลไม้ที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ หากมองที่ระดับภาค พบว่า ภาคใต้ยังผลิตคาร์โบไฮเดรตไม่เพียงพอต่อความต้องการ ในขณะที่วิตามินและเกลือแร่ยังผลิต ไม่เพียงพอในทุกภาค

สำหรับระดับจังหวัด พบว่า แหล่งผลิตคาร์โบไฮเดรต โปรตีน วิตามินและเกลือแร่ ที่สำคัญ 10 ลำดับแรก ดังนี้ คาร์โบไฮเดรต ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ขอนแก่น ลพบุรี กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร สุพรรณบุรี บุรีรัมย์ อุบลราชธานี พิษณุโลก และร้อยเอ็ด จังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตโปรตีนที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดชลบุรี นครราชสีมา ลพบุรี บุรีรัมย์ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี ราชบุรี ลำปาง และอุดรธานี จังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตวิตามินและเกลือแร่ที่ได้จากพืชผักและผลไม้ที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เชียงราย จันทบุรี กาญจนบุรี ระยอง ลำพูน ชุมพร ราชบุรี

อย่างไรก็ตาม การประมวลผล เพื่อจัดทำข้อมูลปริมาณฯ ครั้งนี้ เป็นการเริ่มต้นของการดำเนินงาน ซึ่งยังต้องมีการพัฒนาระบบการ จัดทำและคุณภาพของข้อมูล ให้เป็น ระบบฐานข้อมูลที่มีความครอบคลุม และสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ได้อย่างทันเวลา นอกจากจะนำไป

ใช้ประโยชน์ทางการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารแล้ว ยังสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการสำรองอาหารทั้งในสถานการณ์ปกติและวิกฤต การประเมินความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาดและการช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยพิบัติ การวางแผนการกระจายสินค้าข้ามจังหวัดและข้อมูลสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร การประเมินสถานการณ์และเตรียมการรับมือสถานการณ์ช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดเพื่อสร้างเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร ตลอดจนการวางแผนส่งเสริมการผลิตทั้งการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและการใช้ปัจจัยการผลิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการเพาะปลูก เก็บเกี่ยว และจำหน่ายผลผลิต การปรับปรุงเชิงปริมาณ/คุณภาพ การผลิตให้ได้มาตรฐาน ความปลอดภัย และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด รวมถึงข้อมูลปฏิทินสินค้าเกษตรระดับจังหวัดยังสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่ (Zoning by Agri - map) การเสริมสร้างเกษตรกรให้มีความเชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ (Smart farmer) โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังสามารถนำข้อมูลปฏิทินประเมินความพอเพียงของแหล่งโภชนาการ การประเมินการสูญเสียอาหาร และการคำนวณมูลค่าของสินค้าอัตลักษณ์ รวมทั้งการใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนตัวชี้วัดในการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลได้ที่

ส่วนประสานงานสำรองข้าวฉุกเฉิน
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5832

ด้านติดตาม ประเมินผล การพัฒนา การเกษตร

บทบาทด้านการติดตามและประเมินผล นับเป็นภารกิจหนึ่งของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่มีความสำคัญ ในการทำหน้าที่สะท้อนภาพของผลการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ มาตรการ แผนงาน ตลอดจนโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งตลอดปีงบประมาณ 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการสำคัญตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีกว่า 40 โครงการ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลผลการดำเนินงาน ผลลัพธ์ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ที่สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุง พัฒนา และเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาภาคการเกษตร สรุปผลการประเมินที่สำคัญได้ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 – 2564 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ [ระยะครึ่งยุทธศาสตร์ฯ]

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 – 2564 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ เพิ่มการค้าและบริโภคสินค้า เกษตรอินทรีย์ในประเทศ ให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ทั้งในและต่างประเทศ ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) ของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล และพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ปี 2560 – 2561 มีจำนวน 185 โครงการ/กิจกรรม หน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงสาธารณสุข โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบ จำนวน 85 โครงการ/กิจกรรม

ผลการดำเนินงาน ในระยะครึ่งยุทธศาสตร์ฯ (ปี 2560 – 2561) มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 13 หน่วยงาน ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ เบิกจ่ายงบประมาณ 806.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.22 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ได้รับการจัดสรร 1,744.22 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินอุดหนุนด้านข้าว 1,300 ล้านบาท) สามารถดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก มีความสำเร็จเฉลี่ยร้อยละ 91.98 ของเป้าหมาย เช่น การส่งเสริมการวิจัย ด้านการผลิต ตลาดเกษตรอินทรีย์ 7 โครงการ ส่งเสริมองค์ความรู้ให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 110,069 ราย จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS 22 ศูนย์จัดทำฐานข้อมูลด้านเกษตรอินทรีย์ เช่น Application Organic Zoning และ Organic Data Base

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น พบว่า เกษตรกรผลิตผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทั้งด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2561 จำนวน 13,221 ราย เพิ่มขึ้นจาก ปี 2560 จำนวน 5,220 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.24 ส่วนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ ปี 2561 จำนวน 139,853.80 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 57,062.11 ไร่ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.92 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยน จากเกษตรเคมีและเกษตรปลอดภัยมาเป็นเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 19.04 (ปี 2561 เกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 82.22) เกษตรกรมีผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์/ เกษตรปลอดภัยจากพื้นที่เข้าร่วมโครงการจำหน่ายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 29.98 โดยเกษตรกร ร้อยละ 99.15 จำหน่ายตลาดในประเทศ และเกษตรกร ร้อยละ 0.85 จำหน่ายตลาดส่งออก หลังเข้าร่วมโครงการเกษตรกร ร้อยละ 49.73 มีผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลผลิต

ในแปลงที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น โดยก่อนเข้าร่วมโครงการมีผลตอบแทนสุทธิ 2,735 บาท ต่อเดือน หลังร่วมโครงการ มีผลตอบแทนสุทธิ 4,643 บาทต่อเดือน (เพิ่มขึ้น 1,908 บาทต่อเดือน) และการยอมรับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Organic Thailand) ผู้ประกอบการรายย่อย เกษตรกร และผู้บริโภครู้จักมาตรฐาน Organic Thailand มากกว่าร้อยละ 57.00 และให้การยอมรับมาตรฐานในระดับมาก

กล่าวได้ว่า ในภาพรวมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ฯ ในด้านการเพิ่มพื้นที่เพิ่มปริมาณสินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น และมีการยอมรับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในระดับมาก อย่างไรก็ตามในการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังจำหน่ายในตลาดระดับชุมชน และการเพิ่มมูลค่าสินค้าให้เกษตรกรยังมีน้อย ดังนั้น ควรเน้นการส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเป็นศูนย์กลางของสินค้าและบริการด้านเกษตรอินทรีย์ระดับสากล

ประเด็นที่ค้นพบและข้อเสนอแนะ พบว่า การจัดสรรงบประมาณรายปีไม่ตรงกับช่วงการเพาะปลูกของเกษตรกร เกษตรกรขาดความรู้เรื่องการวางแผนการผลิต การเลือกชนิดพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มขาดเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อผลผลิตเกษตรอินทรีย์ของสมาชิกในกลุ่มการออกใบรับรองให้เกษตรกรดำเนินการได้ค่อนข้างล่าช้า ดังนั้นการดำเนินงานโครงการในระยะต่อไปควรสนับสนุนงบประมาณให้สอดคล้องกับช่วงการเพาะปลูกและกิจกรรมการเกษตรของเกษตรกร โดยสนับสนุนงบประมาณแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม ส่งเสริมองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร ตั้งแต่กระบวนการวางแผนการผลิต ตลอดจนเรื่องของการแปรรูปสินค้า ควรจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจรับรอง มาตรฐานเกษตรอินทรีย์จากหน่วยงานภายนอก และควรเสริมสร้างองค์ความรู้ให้เกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการตรวจรับรองเบื้องต้น และควรขยายอายุใบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์มากกว่า 1 ปี

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลปศุสัตว์และประมง
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2940 5387
โทร. 0 7431 2996

2. โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นโครงการสำคัญตามนโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปภาคการเกษตร โดยนำระบบการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่มาใช้เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการร่วมกัน เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่าย มีตลาดรองรับที่แน่นอน และเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยมีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลัก ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559

ปี 2562 มีแปลงที่ดำเนินการรวมกลุ่มกันผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่แล้ว จำนวน 5,521 แปลง พื้นที่จำนวน 5,581 ล้านไร่ เกษตรกร 337,570 ราย จำนวน 86 สินค้า ครอบคลุม 77 จังหวัด รวมกรุงเทพมหานคร

จากการประเมินผลการดำเนินงานในปี 2562 ของแปลงใหญ่ ที่ดำเนินการในปี 2559 – 2562 เกิดผลลัพธ์ในหลายด้าน ด้านมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ จากการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มูลค่ารวม 12,328.08 ล้านบาท เฉพาะกลุ่มสินค้าข้าวมีมูลค่าเพิ่มมากที่สุดคือ 4,692.71 ล้านบาท รองลงมาเป็นกลุ่มไม้ผล 1,958.34 ล้านบาท กลุ่มพืชไร่ 1,589.80 ล้านบาท กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร 1,560.21 ล้านบาท กลุ่มไม้ยืนต้น 910.94 ล้านบาท กลุ่มหม่อนไหม 21.15 ล้านบาท ปศุสัตว์ 812.34 ล้านบาท กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ 413.07 ล้านบาท กลุ่มประมง 307.53 ล้านบาท และกลุ่มแมลงเศรษฐกิจ 61.99 ล้านบาท

ด้านการลดต้นทุนการผลิต

เกษตรกรร้อยละ 62.72 สามารถลดต้นทุนการผลิตได้จากก่อนมีโครงการ โดยกลุ่มสินค้าข้าวลดลง 442 – 799 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ 726 – 920 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น 520 – 865 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ผล 948 – 2,083 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร 1,517 – 2,530 บาทต่อไร่ กลุ่มหม่อนไหม 303 – 651 บาทต่อไร่ กลุ่มประมง 2,423 – 3,227 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ 865 – 4,778 บาทต่อไร่ กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ 334 – 705 บาทต่อฟาร์ม และกลุ่มปศุสัตว์ 144 – 2,214 บาทต่อตัว เมื่อเปรียบเทียบกับผลประเมิน ปี 2561 สามารถลดต้นทุนได้เพิ่มขึ้น 110 บาทต่อไร่ เป็นผลจากการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติใช้มากยิ่งขึ้น

ด้านการเพิ่มผลผลิต

เกษตรกร ร้อยละ 49.22 สามารถเพิ่มผลผลิตได้จากก่อนมีโครงการ โดยกลุ่มสินค้าข้าว เพิ่มขึ้น 57 – 75 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ 636 – 796 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น 176 – 403 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มไม้ผล 94 – 182 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร 277 – 654 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มหม่อนไหม 102 – 224 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มประมง 43 – 65 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ 177 – 243 กิโลกรัมต่อไร่ กลุ่มแมลงเศรษฐกิจ 30 – 49 กิโลกรัมต่อฟาร์ม และกลุ่มปศุสัตว์ 0.72 - 70 กิโลกรัมต่อตัว

ด้านการพัฒนาคุณภาพผลผลิต

เป้าหมายการพัฒนาทั้งหมด 317,453 ราย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการพัฒนาผลผลิตเพื่อการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยมีเกษตรกร 139,886 ราย ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานหรือคิดเป็นร้อยละ 44.07 ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างขั้นตอนการตรวจรับรองและปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตเข้าสู่การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เมื่อเปรียบเทียบผลประเมินปี 2561 มีเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.22 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความสนใจและให้ความสำคัญในการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น

ด้านการตลาด

มีแปลงใหญ่ที่ทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิตร่วมกัน ร้อยละ 51.36 เพิ่มขึ้นจากผลประเมินปี 2561 ร้อยละ 10.50 ซึ่งได้รับการพัฒนาจากกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่มีเกษตรกร เพียงร้อยละ 29.82 นำผลผลิตไปจำหน่ายกับภาคเอกชนที่ทำข้อตกลงร่วมกันไว้ ซึ่งยังน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสาเหตุที่เกษตรกรยังไม่นำไปจำหน่าย เนื่องจากคุณภาพที่เกษตรกรผลิตได้ยังไม่ตรงความต้องการของภาคเอกชน

ด้านการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร

ร้อยละ 90.19 มีการวางแผนการผลิตของกลุ่มร่วมกัน เช่น การบริหารเงินทุนหมุนเวียนในกลุ่มแปลงใหญ่ การร่วมวางแผนซื้อปัจจัยและรวบรวมผลผลิตในกลุ่ม เป็นต้น โดยผลจากการร่วมวางแผน มีเกษตรกรร้อยละ 43.22 ซื้อปัจจัยการผลิตในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด และมีเกษตรกรร้อยละ 32.30 สามารถต่อรองราคาจำหน่ายผลผลิตได้

ในภาพรวมของโครงการ เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อโครงการฯ อยู่ในระดับมากที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.99 (คะแนนเต็ม 5) จากการส่งเสริมองค์ความรู้ เครื่องมือ/เครื่องจักรกลทางการเกษตร ในแปลงใหญ่ และการรวมกลุ่มที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ประเด็นที่ค้นพบและข้อเสนอแนะ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตที่ลดลง และผลผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้น จากการนำองค์ความรู้ด้านการผลิตและการบริหารจัดการกลุ่มไปปฏิบัติ แต่การผลิตสินค้าคุณภาพและการตลาดยังคงมีจุดอ่อน เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนผลิตสินค้าที่มีคุณภาพแต่ยังขายได้ในราคาต่ำไป รวมทั้งการทำข้อตกลงซื้อขายผลผลิต (MOU) ยังไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลง ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ควรประสานงานกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อหาแนวทางในการผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพและในการทำข้อตกลงซื้อขายกับแหล่งรับซื้อ รวมทั้งการสร้างความร่วมมือกับเกษตรกรในการผลิตสินค้าคุณภาพ ขั้นตอน กฎระเบียบ วิธีการซื้อขายต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตร

ศูนย์ประเมินผล

โทร. 0 2579 0555

โทร. 0 7431 2996

3. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน ปี 2561 กรณีศึกษาเครื่องเกี่ยวนวดข้าว

กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนโครงการ ซึ่งโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน ปี 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่สหกรณ์ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตรโดยมีรูปแบบการสนับสนุนคือ ภาครัฐอุดหนุนเงินงบประมาณร้อยละ 70.00 ของมูลค่าเครื่องจักรกลการเกษตร และสหกรณ์จ่ายเงินสบทบส่วนที่เหลือ เพื่อจัดหาเครื่องจักรกลทางการเกษตร จากการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการ ในส่วนของการสนับสนุนเครื่องเกี่ยวนวดข้าว จำนวน 21 เครื่อง 11 สหกรณ์ ในพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท อุตรดิตถ์ เชียงใหม่ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด และสุรินทร์

ผลการประเมิน พบว่า ทุกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการมีการใช้ประโยชน์เครื่องเกี่ยวนวดข้าวที่จัดหาจากโครงการ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการใช้เครื่องเกี่ยวนวดข้าวให้แก่สหกรณ์ ทำให้สหกรณ์การเกษตรมีศักยภาพเพิ่มขึ้นจากการให้บริการเครื่องเกี่ยวนวดข้าวแก่สมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรทั่วไป จำนวน 1,098 ราย พื้นที่ 14,265 ไร่ สร้างรายได้ให้กับสหกรณ์ รวม 6,151,166 บาท และช่วยลดต้นทุนการผลิต ให้กับเกษตรกรได้ทั้งสิ้น 1,247,985 บาท หรือเฉลี่ยไร่ละ 87.49 บาท นอกจากนี้ สมาชิกสหกรณ์ได้ปรับเปลี่ยน วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากการใช้แรงงานคนมาเป็นเครื่องเกี่ยวนวดข้าวของสหกรณ์ถึงร้อยละ 100.00 และเกษตรกร ร้อยละ 55.66 ลดการใช้เครื่องเกี่ยวนวดข้าวของเอกชนลง อย่างไรก็ตามสหกรณ์ยังไม่สามารถให้บริการเครื่องเกี่ยวนวดข้าวแก่สมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไปได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากสหกรณ์ส่วนใหญ่ได้รับเครื่องเกี่ยวนวดข้าวเฉลี่ยเพียง 1 เครื่องต่อสหกรณ์ รวมทั้งบุคลากรของสหกรณ์ยังขาดความรู้ความชำนาญในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องเกี่ยวนวดข้าว เพราะสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.73 เพิ่งเริ่มให้บริการเครื่องเกี่ยวนวดข้าวเป็นครั้งแรก

ข้อเสนอแนะ

การสนับสนุนให้สหกรณ์/สถาบันเกษตรกรใช้เครื่องเกี่ยวนวดข้าว ควรพิจารณาสหกรณ์ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการลงทุนจัดหา เครื่องเกี่ยวนวดข้าวเพิ่มหรือขยายการให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ และ เกษตรกรทั่วไปได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการ มีการจัดอบรมหรือประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการ กำหนด หลักเกณฑ์การให้บริการเครื่องเกี่ยวนวดข้าวที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องการจัดลำดับ การให้บริการ การแบ่งพื้นที่ในการให้บริการเพื่อประหยัดต้นทุนค่าเดินทาง และขนย้ายเครื่องเกี่ยวนวดข้าว พร้อมทั้งปรับการให้บริการให้เป็นลักษณะเชิงรุก มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในการร่วมให้บริการกับผู้ให้บริการ ในพื้นที่รายอื่น และเกษตรกรที่มีเครื่องเกี่ยวนวดข้าว ทั้งนี้ ในระยะยาวควรมีการศึกษา ความเป็นไปได้และความคุ้มค่าในการขยายพื้นที่ให้บริการ และการลงทุน ในอุปกรณ์ที่นำมาเสริมกับเครื่องเกี่ยวนวดข้าว เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด จากการให้บริการเครื่องเกี่ยวนวดข้าว

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0507
โทร. 0 7431 2996

4. โครงการรักษาระดับปริมาณและคุณภาพข้าวหอมมะลิ ปีการผลิต 2562/63

เป็นโครงการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีกรมการข้าว เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การผลิตข้าวหอมมะลิของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว มีประสิทธิภาพและผลผลิตมีคุณภาพสูง รักษาระดับปริมาณและความเป็นเอกลักษณ์ของข้าวหอมมะลิไทย จากการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพได้มาตรฐานไปปลูก โดยกรมการข้าวและกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมดำเนินการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิพันธุ์ดี ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ประสบผลสำเร็จและ ฝนทิ้งช่วงในปี 2561 ตามพื้นที่ปลูกข้าวจริง ไร่ละ 5 กิโลกรัม แต่ไม่เกินครัวเรือนละ 10 ไร่ หรือ 50 กิโลกรัม เพื่อนำมาใช้เพาะปลูกในฤดูนาปี ปี 2562/63 ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และสุรินทร์ พร้อมทั้งอบรมติดตามให้ความรู้แก่เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ

ผลการดำเนินงานได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี จำนวน 112,811 ราย รวม 4,423 ตัน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับเมล็ดพันธุ์ข้าว 40 – 50 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 53.77 รองลงมา คือ ได้รับ 20.1 – 30 กิโลกรัม และได้รับ 10.1 – 20 กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 19.55 และ 10.39 จากการสำรวจข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด พบว่า เกษตรกรได้นำเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ที่ได้รับจากโครงการมาปลูกเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ ในอัตราเฉลี่ย 18.90 กิโลกรัมต่อไร่ หรือเฉลี่ย รายละ 2.06 ไร่ ซึ่งโครงการได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว ให้กับเกษตรกร รวมทั้งสิ้น 4,423.27 ตัน จะมีพื้นที่ที่เกษตรกรนำเมล็ดพันธุ์ของโครงการไปใช้ในการเพาะปลูกประมาณ 231,975.71 ไร่ ทั้งนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.88 มีความพึงพอใจต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับ เพราะเมล็ดพันธุ์ข้าว ที่นำไปใช้มีอัตราการงอกดี พันธุ์ปนน้อย

ผลจากการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ และอบรมติดตามให้ความรู้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ทำให้เกษตรกรบางส่วนสามารถลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ โดยก่อนเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์สำหรับ เพาะปลูกเฉลี่ย 20.31 กิโลกรัมต่อไร่ หลังมีโครงการใช้เมล็ดพันธุ์ เฉลี่ย 18.90 กิโลกรัมต่อไร่ ลดลง 1.41 กิโลกรัมต่อไร่ สามารถลดต้นทุนจากการใช้เมล็ดพันธุ์ คิดเป็นมูลค่า 8.50 ล้านบาท โดยเกษตรกรที่ได้รับการอบรมส่วนใหญ่ มีการนำความรู้ไปใช้ในระดั้มาก ที่คะแนน 3.54 อาทิ การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราปลูกที่เหมาะสม การลดต้นทุน การผลิตข้าว และเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง โดยส่วนใหญ่ได้ปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง ด้านผลผลิตข้าวที่ได้รับจากโครงการ พบว่า เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการบางส่วนได้ประสบภัยแล้งต่อเนื่อง ในปี 2562/63 ส่งผลให้ข้าวหอมมะลิที่ได้รับเมล็ดพันธุ์ จากโครงการได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะในพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบ สาธารณภัย สถานการณ์ฝนแล้งไปแล้วรวม 26 อำเภอ ทั้งนี้ จากสภาพดังกล่าวผลผลิตที่ได้รับจะต่ำกว่า ที่โครงการคาดไว้ แต่จะส่งผลให้ราคาข้าวหอมมะลิ ในปีการผลิต 2562/63 ปรับตัวสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการดำเนินงานโครงการในระยะต่อไป นอกจากการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ดีให้กับเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้สำหรับผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เองให้กับเกษตรกรอย่างทั่วถึง เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเอง และเป็นการรักษาคุณภาพข้าวหอมมะลิอย่างยั่งยืน สำหรับเมล็ดพันธุ์ที่สนับสนุน จำนวน 5 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่เพียงพอสำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนาหว่าน จึงควรพิจารณาสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ในปริมาณที่เหมาะสมกับการผลิต สำหรับการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในระยะยาว ควรมีโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กมารองรับ ควรมีการศึกษาความเหมาะสมการปลูกข้าวในพื้นที่ที่เกิดภัยแล้งซ้ำซาก ทั้งนี้ ได้เสนอรายงานผลการประเมินต่อกรมการข้าว โดยมีการนำไปใช้ข้อมูลประกอบการจัดทำคำขอของงบประมาณ ปี 2563 และใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาโครงการแล้ว

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลธุรกิจสถาบันเกษตรกร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 8232
โทร. 0 7431 2996

5.

โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา

เป็นโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 ตามมาตรการรักษาเสถียรภาพสินค้าเกษตรและรายได้เกษตรกร ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานหลัก และมีกรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการค้าภายใน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นหน่วยงานสนับสนุน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ปรับสมดุลของปริมาณการผลิต การตลาดข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 2) เกษตรกรมีรายได้ มีอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืนจากกิจกรรมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูนาปรัง และ 3) อุตสาหกรรมต่อเนื่องของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีเสถียรภาพในการผลิตสินค้า ลดการพึ่งพาจากภายนอกประเทศ ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน 2561 ถึง กันยายน 2562

ผลการดำเนินงานโครงการ เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการฯ 82,316 ราย พื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ 724,932 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.25 ของพื้นที่เป้าหมาย 2 ล้านไร่ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเนื่องจากพื้นที่บางส่วน ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะพื้นที่ในภาคกลาง และภาคตะวันออก ประกอบกับกิจกรรมโครงการเป็นการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งแตกต่างจากโครงการฯ ปีเพาะปลูก 2560/61 จึงขาดแรงจูงใจให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ สำหรับการสนับสนุนสินเชื่อ วันที่ 31 มกราคม 2562 เกษตรกรขอรับสนับสนุน สินเชื่อร้อยละ 20.34 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยส่วนใหญ่จะกู้ผ่าน ธ.ก.ส. ที่เหลือกู้ผ่านสหกรณ์การเกษตร สาเหตุที่เกษตรกรขอสนับสนุนสินเชื่อต่ำ เนื่องจากไม่ต้องการเป็นหนี้เพิ่ม ไม่มั่นใจว่าจะชำระคืนได้ เนื่องจากระยะเวลาการกู้เป็นระยะสั้น (ภายใน 6 เดือน) เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์น้อย ทำให้ไม่มั่นใจในปริมาณผลผลิตและราคาผลผลิตที่จะได้รับ เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน พบว่า ส่งผลกระทบต่อการปรับสมดุลในตลาดข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้เพียงบางส่วน เนื่องจากการดำเนินโครงการฯ เป็นระยะสั้น ประกอบกับปริมาณความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศมี จำนวน 8.25 ล้านตัน ขณะที่ในปีเพาะปลูก 2561/62 มีปริมาณการผลิตในประเทศเพียง 4.99 ล้านตัน ทำให้มีความต้องการส่วนเกินจำนวน 3.26 ล้านตัน ซึ่งจากการดำเนินโครงการฯ สามารถเพิ่มผลผลิตภายในประเทศได้ 0.64 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 19.63 ของปริมาณความต้องการส่วนเกินในประเทศ รวมทั้งการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 1,084 บาทต่อไร่ คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งโครงการประมาณ 769 ล้านบาท ทั้งนี้ ผลตอบแทนสุทธิจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรเดิมที่ปลูกข้าวนาปรัง และพื้นที่ว่างเปล่ามีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 932 และ 1,084 บาทต่อไร่ ตามลำดับ สำหรับด้านความยั่งยืนในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปีต่อไป เกษตรกรร้อยละ 84.00 จะปลูกข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ต่อเนื่อง ร้อยละ 10 ยังไม่มั่นใจ ขึ้นอยู่กับราคาผลผลิตในฤดูการผลิตนั้น ๆ และร้อยละ 6.00 ไม่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปีต่อไป เนื่องจากพื้นที่ไม่เหมาะสม สำหรับผลกระทบด้านเศรษฐกิจ โครงการฯ สามารถลดการพึ่งพาการนำเข้าได้เพียงบางส่วน โดยสามารถผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เข้าสู่ระบบได้เพิ่มขึ้นประมาณ 0.64 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.78 ของปริมาณการผลิตที่ประเทศสามารถผลิตได้ทั้งหมดในส่วน of ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการฯ ส่งผลกระทบในเชิงบวก คิดเป็นมูลค่าจำนวน 2,009 ล้านบาท จากการลดพื้นที่การเผาวัสดุทางการเกษตร เพื่อเตรียมการผลิตจากก่อนมีโครงการจำนวน 75,966 ไร่

ในภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีรายได้มากกว่าการปลูกข้าวนาปรัง ใช้น้ำน้อยกว่า และเป็นโครงการที่มีการบูรณาการหลายหน่วยงาน ตั้งแต่กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการฯ จนถึงการทำนายผลผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการดำเนินงานโครงการในปีต่อไป ควรส่งเสริมการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ และทำการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน GAP ส่งเสริมให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตผ่านสหกรณ์ โดยสนับสนุนให้สหกรณ์ที่มีศักยภาพ หรือมีประสบการณ์ในการรวบรวมผลผลิตเป็นศูนย์กลางรวบรวมผลผลิตของเกษตรกร เพื่อให้มีอำนาจต่อรองราคากับภาคเอกชน พิจารณาคัดเลือกพื้นที่เข้าร่วมโครงการที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต โดยใช้ Agri – Map เป็นเครื่องมือสนับสนุนรวบรวมข้อมูลชนิดสินค้า และจำนวนพื้นที่ที่ทำการผลิตก่อนเข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการโครงการฯ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลพืช
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0614
โทร. 0 7431 2996

ส่วนที่

5

กิจกรรมในรอบปี

การสัมมนา ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561 และแนวโน้มปี 2562

วันที่ 21 ธันวาคม 2561 นายกฤษฎา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดการสัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561 และแนวโน้มปี 2562 “โลกเปลี่ยน เกษตรปรับ เกษตรกรปรับเปลี่ยน” ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ โดยมี ดร.ทศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน และบรรยายเรื่องภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561 และแนวโน้มปี 2562

ภายในงานสัมมนา มีการอภิปรายในหัวข้อ “โลกเปลี่ยน เกษตรปรับ” จากวิทยากร ดร.กิริฎา เภาพิจิตร ผู้อำนวยการวิจัย ด้านการวิจัยและคำปรึกษาระหว่างประเทศ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ดร.คณิต แสงสุพรรณ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ศูนย์วิจัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งดำเนินการอภิปราย โดย ดร.ณัฐฐา โกมลวาทิน ผู้ประกาศข่าวและบรรณาธิการข่าวอาเซียนของสถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส ทั้งนี้ มีนักวิชาการ ผู้แทนภาครัฐและผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องช่องทางการเกษตร สถาบันการศึกษา ผู้แทนเกษตรกร สื่อมวลชน และเข้าร่วมประมาณ 500 คน

การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คณะที่ 3.4 แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ณ ห้องประชุม 134 - 135 อาคารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมี ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาถึงแนวทางการจัดทำแผนบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และ (ร่าง) คำของบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

การประชุม The 17th AFSIS Focal Point Meeting

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 สำนักงานเลขาธิการ AFSIS (ASEAN Food Security Information System Secretariat : AFSIS Secretariat) จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน The 17th AFSIS Focal Point Meeting และการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง 4th Regional Workshop on Improving Statistics Data on Food Processing and Distribution Related to Agricultural Crops in ASEAN Region (ISFAS) Project ระหว่างวันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2562 ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ เพื่อหารือแผน

การดำเนินงานของสำนักเลขาธิการ AFSIS และรับทราบผลการดำเนินโครงการ ISFAS ปัญหาและอุปสรรคในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และราชอาณาจักรไทย ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดำเนินงานดังกล่าว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิก ASEAN+3 รวม 13 ประเทศ ประมาณ 30 คน

พิธีเปิดอาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วันที่ 27 มีนาคม 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดพิธีเปิดอาคารนวัตกรรม (Innovation) 10 ชั้น โดย พระธรรมเจดีย์จารย์ เจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร บางเขน ทำการเจิมป้ายอาคารและประพรมน้ำพระพุทธมนต์ เพื่อความเป็นสิริมงคล หลังจากนั้นได้มีพิธีเปิดอาคารโดยได้รับเกียรติจาก ดร.อำพน กิตติอำพน องคมนตรี และนายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยุธยา อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานตัดริบบิ้นในพิธีเปิดอาคาร โดยมีคณะผู้บริหารอดีตผู้บริหาร บุคลากรทั้งจาก สศก. และหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนสื่อมวลชน ร่วมแสดงความยินดี

ปาฐกถาพิเศษ 40 ปี สศก. นวัตกรรมสู่อนาคต

วันที่ 27 มีนาคม 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับเกียรติจาก นายปดิพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวปาฐกถาพิเศษ “40 ปี สศก. นวัตกรรมสู่อนาคต” หัวข้อ นโยบายภาคเกษตรไทย จากอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจัดขึ้นในโอกาสครบรอบ 40 ปี วันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อให้บุคลากร สศก. ได้รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนางานภารกิจให้สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาการเกษตรและเกษตรกรไทยในเวทีโลกให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยมีนายเกษรา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกล่าวเปิด และนางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 3 อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 10 ชั้น

สศก. จัดพิธีรดน้ำขอพรเนื่องในเทศกาลสงกรานต์ประจำปี 2562

วันที่ 10 เมษายน 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดพิธีรดน้ำขอพรคณะผู้บริหาร เนื่องในโอกาสเทศกาลสงกรานต์ ปี 2560 โดยมีนางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานในพิธีสงฆ์หน้าพระพุทธรูป ในการนี้ เลขาธิการ สศก. ได้กล่าวอวยพรแก่คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ไทยอันเป็นการสืบสานประเพณีไทยอันดีงามร่วมกัน ณ อาคารนวัตกรรมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กิจกรรมตักบาตรพระสงฆ์ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก

วันที่ 15 พฤษภาคม 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
นำโดย นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตร ร่วมกิจกรรมตักบาตรพระสงฆ์ 9 รูป จากวัดพระศรีมหาธาตุ
วรมหาวิหาร บางเขน เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศลและเฉลิมพระเกียรติ
เนื่องในโอกาสมหามงคล พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ สำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร กรุงเทพฯ

การประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศ เรื่อง การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริม ความร่วมมือแบบประชารัฐเพื่อเชื่อมโยงชนบท - เมือง

วันที่ 29 พฤษภาคม 2562 นายวินิต อธิสุข ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างประเทศภายใต้กรอบเอเปค เรื่อง การแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งเสริมความร่วมมือแบบประชารัฐเพื่อเชื่อมโยงชนบท - เมือง ณ โรงแรมเซ็นทรา มาริส รีสอร์ท จอมเทียน จังหวัดชลบุรี จัดขึ้นโดยกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ โดยการประชุมฯ ดังกล่าวมีกำหนดการระหว่างวันที่ 29-31 พฤษภาคม 2562 รวมถึงศึกษาดูงาน การดำเนินโครงการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยสมาชิกเอเปค อาทิ ซิลี เปรู สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ นิวซีแลนด์ จีนไทเป และเวียดนาม รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสิ้น 40 คน

รศก. สศก. ร่วมพิธีทำบุญตักบาตร ถวายพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

วันที่ 3 มิถุนายน 2562 ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วยนางศศิญา ปานตัน เลขานุการกรม ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ณ ท้องสนามหลวง

สธก. สศก. ลงพื้นที่โครงการส่งเสริม การเกษตรแปลงใหญ่สับปะรด จ.ระยอง

วันที่ 11 มิถุนายน 2562 นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และคณะ ลงพื้นที่โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่สับปะรด จังหวัดระยอง โดยเข้าเยี่ยมชมและพบปะ พูดคุยกับสมาชิกแปลงใหญ่สับปะรด (แปลงปี 2560) ซึ่งมีนายพิมล สิทธิเวช ประธานแปลงใหญ่ และนายสุเทพ พุทธธำพร เกษตรอำเภอนิคมน้ำอ้น ผู้จัดการแปลง พร้อมสมาชิกให้การต้อนรับ ณ ต.มะขามคู่ อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง ทั้งนี้ สศก. ยังได้แนะนำแอปพลิเคชันฟาร์ม D ซึ่ง สศก. ได้ใช้แนวคิดการจัดการฟาร์มโดยนำข้อมูล ทั้งด้านการผลิตและราคาของแต่ละจังหวัดมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผน และตัดสินใจผลิตสินค้า เกษตรได้เหมาะสมด้วยตนเอง

สศก. รับได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 สาขา Government Intelligence ในโครงการขับเคลื่อนภาครัฐสู่ยุคดิจิทัล อย่างเต็มรูปแบบ [Digital Transformation Award 2019]

วันที่ 24 กรกฎาคม 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำโดย นายเปรมชัย เกตุสาเภา ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร ได้รับเกียรติให้รับมอบรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 สาขา Government Intelligence ประเภทรางวัลสาขาโครงการด้านการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ส่งโครงการระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) เข้าร่วมประกวดในโครงการขับเคลื่อนภาครัฐสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ (Digital Transformation Award 2019) ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ ห้องคอนเวนชัน ชั้น 4 โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ

สศก. จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีฯ

วันที่ 24 กรกฎาคม 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำโดย นางสาวจรรยา สุทธิไชยา เลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมคณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ร่วมในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณ เพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน ประจำปี 2562 เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว 67 พรรษา 28 กรกฎาคม 2562 ณ บริเวณชั้น 1 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อแสดงความจงรักภักดี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และแสดงความมุ่งมั่นแน่วแน่ที่จะเป็นข้าราชการและพลังของแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่ตามรอยพระยุคลบาทในฐานะข้าราชการของแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและประเทศชาติ

สมเด็จพระสังฆราช ประทานพระวโรกาส ให้คณะผู้บริหาร สศก. ถวายสักการะ

วันที่ 21 สิงหาคม 2562 สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จออกตำหนักอรุณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ประทานพระวโรกาสให้ คณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งนำโดย นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร และบุคลากรเข้าเฝ้า ถวายสักการะเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ 92 พรรษา 26 มิถุนายน 2562

การบรรยายพิเศษเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ และทิศทางการพัฒนาประเทศ

วันที่ 6 กันยายน 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับเกียรติจาก พลเอกวรพงษ์ ส่องเนตร สมาชิกวุฒิสภา มาบรรยายพิเศษเรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติและทิศทางการพัฒนาประเทศ แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม หลักสูตร “นักบริหารงานเศรษฐกิจการเกษตร (รุ่นพิเศษ)” ณ ห้องประชุม 3 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลธก. สศก. ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ช่วยเหลือ ศกอ. ประสบอุทกภัย จ.อุบลราชธานี

วันที่ 22 กันยายน 2562 นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) พร้อมด้วยนายไพฑูรย์ สีลาพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 จังหวัดอุบลราชธานี และนางศศิญา ปานตัน เลขานุการกรม พร้อมคณะ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม เพื่อช่วยเหลือและให้กำลังใจเกษตรกร ซึ่งเป็นเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) ที่ประสบอุทกภัยและขาดรายได้ส่งผลกระทบต่อชีพอาศัยและแปลงผลผลิตเสียหายในจังหวัดอุบลราชธานี 4 ราย คือ นางจิราภรณ์ สาระไทย ศกอ. อำเภอดอนมดแดง นางสาวจิตอารีย์ ประสานพันธ์ ศกอ. อำเภอนาเยีย และนายประยุทธ์ อุทรสิงห์ ศกอ. อำเภอเขื่องใน และนายสมัย สบายใจ ศกอ. อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

การประชุมหารือจัดทำศูนย์พัฒนาการเกษตรแห่งชาติ (Big Data)

วันที่ 7 ตุลาคม 2562 นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ประชุมหารือแนวทางในการดำเนินการจัดทำศูนย์พัฒนาการเกษตรแห่งชาติ (Big Data) ร่วมกับ รศ.ดร.ธีรณี อจลากุล ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ Government Big Data Institute (GBDi) ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้าน Data analytics และการบริหารจัดการ Big Data ขององค์กรภาครัฐและเอกชน เจ้าหน้าที่จากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) และเจ้าหน้าที่จากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ณ ห้องประชุมสำนักเลขาธิการ ชั้น 4 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาและยกระดับศูนย์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร ให้เป็นศูนย์ข้อมูลการเกษตรแห่งชาติ ที่ตอบโจทย์ในทุกมิติทั้งด้าน Supply และ Demand โดยที่ประชุมมีมติจัดตั้ง Data Team เพื่อทำการจัดการฐานข้อมูลที่มีอยู่ และการเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากหน่วยงานอื่น นอกจากนี้ สศก. ยังมีแผนยกระดับการบูรณาการและผลักดันให้ สศก. เป็นหน่วยงานหลักของ “ศูนย์พัฒนาข้อมูลการเกษตรแห่งชาติ” โดยมีแผนตั้งคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน Big Data และ Gov Tech ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองเลขาธิการฯ สศก.ลงพื้นที่ติดตามการผลิต การตลาดผู้ประกอบการฯ

วันที่ 21 ตุลาคม – 7 พฤศจิกายน 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำโดย นางอัญชนา ตราโช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย นางสาวราตรี เม่นประเสริฐ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร และผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ร่วมลงพื้นที่เพื่อติดตามสถานการณ์การผลิต การตลาด แผนความต้องการใช้ ปริมาณการรับซื้อมะพร้าวภายในประเทศ รวมถึงปริมาณพื้นที่เก็บรวบรวมและ กะเทาะมะพร้าวภายในโรงงานของของผู้ประกอบการแปรรูปมะพร้าว จำนวน 14 บริษัท ในพื้นที่จังหวัด สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และ ชลบุรี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ในการทบทวนการจัดสรรปริมาณการนำเข้ามะพร้าวผลภายใต้ กรอบความตกลงของ AFTA ปี 2562 ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ในประเทศ และไม่ส่งกระทบกับ ราคาดะพร้าวที่เกษตรกรได้รับ ซึ่งคาดว่าจะมีการประชุมในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนนี้

สศก. ลงนามกับ กยท. ร่วมมือด้านวิชาการ แลกเปลี่ยนข้อมูลยางพารา

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) และนายสุนันท์ นวลพรหมสกุล รักษาการแทน ผู้อำนวยการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านวิชาการและการแลกเปลี่ยนเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศยางพาราระหว่าง สศก. และ กยท. เพื่อบูรณาการข้อมูลด้านวิชาการสู่การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ให้สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างเป็นเอกภาพ และเกิดความเข้มแข็งของภาคการเกษตร อย่างยั่งยืน ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 3 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สศก. จัดกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” Big Cleaning Day

วันที่ 3 ธันวาคม 2562 นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธาน เปิดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ จิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” Big Cleaning Day เนื่องในโอกาส มหามงคล วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร 5 ธันวาคม 2562 ซึ่งยังเป็นวันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ โดยมี นางศศิญา ปานตัน เลขานุการกรม กล่าวรายงาน ณ อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การจัดกิจกรรมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บุคลากร สศก. ร่วมกันแสดงออกถึงความจงรักภักดี และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความสามัคคีของบุคลากร ในการร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ของหน่วยงาน และสถานที่ปฏิบัติงาน อันเป็นการสร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กร

สศก. ร่วมพิธีเปิดงานวันดินโลกปี 2562

วันที่ 7 ธันวาคม 2562 นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมรับเสด็จ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีเปิดงานวันดินโลกปี 2562 ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ราชบุรี เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พร้อมทั้งน้อมรำลึกพระมหากรุณาธิคุณและเชิดชูเกียรติยศในฐานะทรงเป็นนักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม

เทคโนโลยี

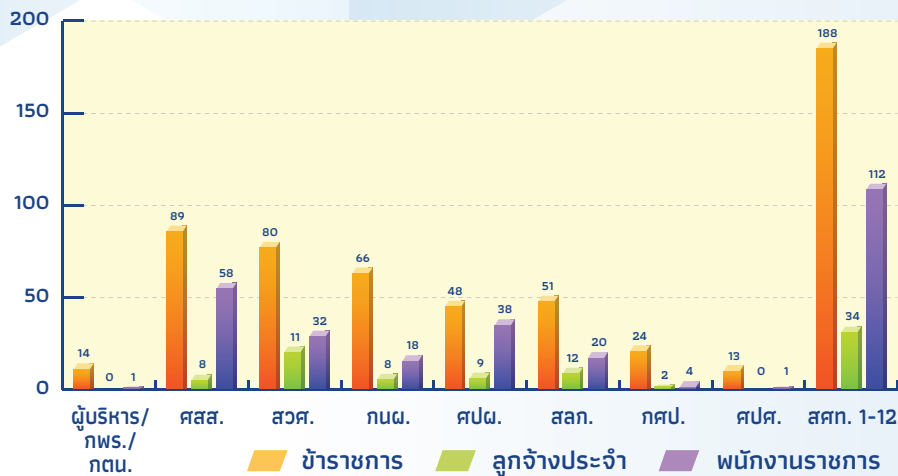

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

อัตรากำลังของข้าราชการ	659	อัตรา	มีคน	573	อัตรา
อัตรากำลังของลูกจ้างประจำ	84	อัตรา	มีคน	84	อัตรา
อัตรากำลังของพนักงานราชการ	297	อัตรา	มีคน	284	อัตรา

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

จำนวน (อัตรา)

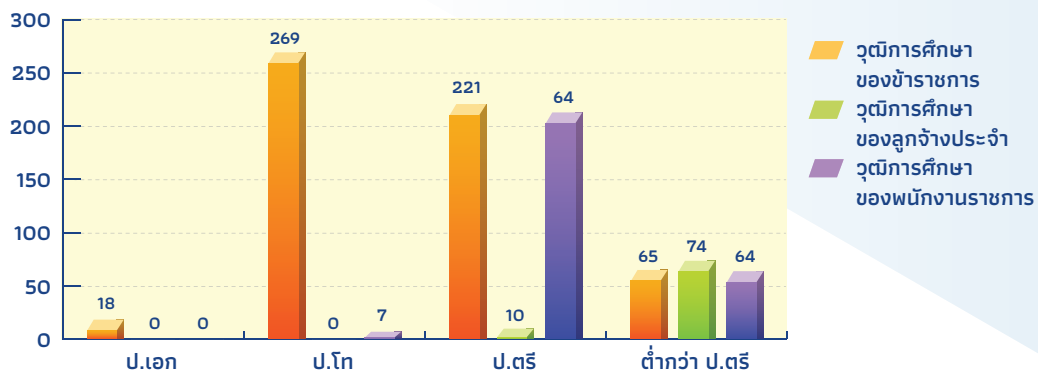

กตณ. : กลุ่มตรวจสอบภายใน
 สลก. : สำนักงานเลขานุการกรม
 กศป. : กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
 ศสส. : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
 สวศ. : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
 กนผ. : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
 ศปผ. : ศูนย์ประเมินผล
 ศปศ. : ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร
 สศท. 1-12 : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12

อัตรากำลังแยกตามวุฒิการศึกษา

จำนวน (อัตรา)

ข้อมูล ณ 2 มกราคม 2563

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 - 2563

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

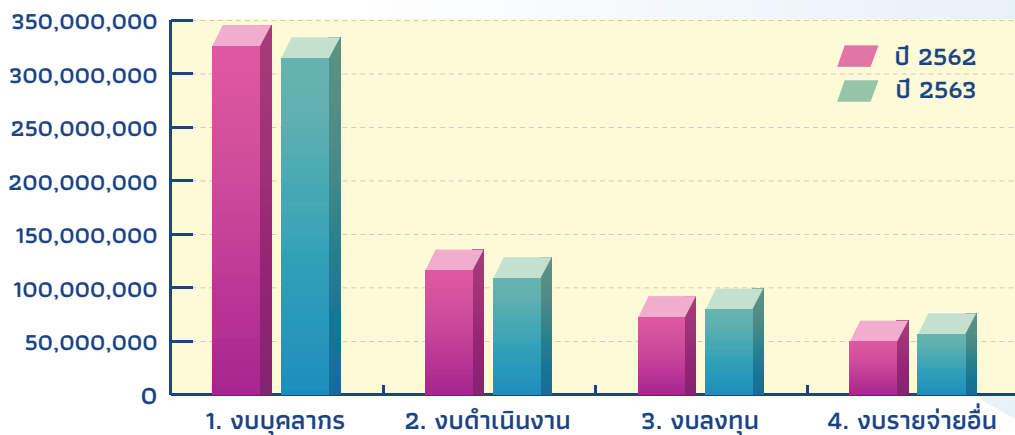
หน่วย : บาท

งบรายจ่าย	ปี 2562	ปี 2563	อัตรา เพิ่ม/ลด ร้อยละ
งบประมาณ	642,213,800	637,873,500	- 0.68
1. งบบุคลากร	345,466,000	334,959,800	- 3.04
เงินเดือนข้าราชการ	238,167,700	229,179,100	- 3.77
ค่าจ้างประจำ	32,841,300	28,510,400	- 13.19
พนักงานราชการ	74,457,000	77,270,300	3.78
2. งบดำเนินงาน	135,780,400	128,157,100	- 5.61
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	117,309,000	109,685,700	- 6.50
ค่าสาธารณูปโภค	18,471,400	18,471,400	-
3. งบลงทุน	92,043,400	98,954,900	7.51
ค่าครุภัณฑ์	31,650,100	63,782,700	101.52
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	60,393,300	35,172,200	- 41.76
4. งบรายจ่ายอื่น	68,924,000	75,801,700	9.98
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการตปท.ชั่วคราว	8,500,000	7,000,000	- 17.65
ค่าจ้างที่ปรึกษา - โครงการศึกษาพัฒนาการจัดเก็บประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ด้านเศรษฐกิจการเกษตร	-	6,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมระหว่างประเทศ	1,584,800	1,390,000	- 12.29
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำข้อมูลพืชเศรษฐกิจเชิงลึกที่เป็นเอกภาพ	5,000,000	5,000,000	-
ค่าใช้จ่ายการติดตามประเมินผลโครงการพระราชดำริฯ	2,478,200	2,478,200	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์	338,000	2,358,500	597.78
ค่าใช้จ่ายในการประเมินผลโครงการธนาคารสินค้าเกษตร	900,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ และกองทุนปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	3,000,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการประเมินผลการปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร	3,000,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ Zoning by Agri-Map	8,000,000	8,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	8,000,000	10,318,900	28.99
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์	7,000,000	600,000	- 91.43
ค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในระดับพื้นที่	-	978,600	-

งบรายจ่าย	ปี 2562	ปี 2563	อัตรา เพิ่ม/ลด ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการประเมินผลโครงการแปลงใหญ่	4,000,000	3,200,000	- 20.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	2,000,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศ ต้นทุนการผลิตภาคเกษตร	2,798,000	2,217,200	- 20.76
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิต และภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือน และสถาบันเกษตรกร	2,325,000	2,225,000	- 4.30
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการศึกษา วิเคราะห์แนวทาง การจัดการความเสี่ยงตลอดห่วงโซ่อุปทานภายใต้เกษตรยุคใหม่	3,000,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค	7,000,000	7,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพสินค้าเกษตร ที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์	-	3,218,500	-
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ สินค้าเกษตรในระดับจังหวัด	-	3,876,900	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการพัฒนาระบบการประมวลผล ภาวะเศรษฐกิจและสังคมครัวเรือนเกษตร	-	5,429,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาและเตือนภัยระบบ เศรษฐกิจการเกษตร	-	703,700	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการติดตามประเมินผลภายใต้ แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	-	2,716,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร เชิงพื้นที่ระดับภูมิภาค	-	1,091,200	-

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562

ล้านบาท

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนกลาง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4, 0 2940 5556-9
โทรสาร 0 2940 7210
Website: <http://www.oae.go.th>

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 4166
โทรสาร 0 2579 5511
E-mail: deppe@oae.go.th

สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 7224-6
โทรสาร 0 2940 7210
E-mail: correspond@oae.go.th

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 3608
โทรสาร 0 2579 8543
E-mail: cai@oae.go.th

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 6985
โทรสาร 0 2940 6489
E-mail: bapp@oae.go.th

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 5598
โทรสาร 0 2940 5403
E-mail: baer@oae.go.th

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 5830
โทรสาร 0 2940 7033
E-mail: biae@oae.go.th

ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 8161
โทรสาร 0 2579 8162
E-mail: aeoc@oae.go.th

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่
ตำบลตอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ 50180
โทรศัพท์ 0 5312 1318
โทรสาร 0 5312 1319
E-mail : zone1@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง
แม่ฮ่องสอน และพะเยา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บริเวณศูนย์ราชการ ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ 0 5532 2650, 0 5532 2658
โทรสาร 0 5532 2650 ต่อ 17 , 0 5532 2658 ต่อ 17
E-mail : zone2@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย อุตรดิตถ์
และตาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนมิตรภาพ อุดรฯ - ขอนแก่น บ้านข้าวสาร
ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41330
โทร. 0 4229 2557 โทรสาร 0 4229 2557-8
E-mail : zone3@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย
บึงกาฬ สกลนคร และนครพนม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

343 หมู่ 15 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40260
โทรศัพท์ 0 4326 1513
โทรสาร 0 4326 1513
E-mail : zone4@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และ
มหาสารคาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

95 หมู่ 10 บ้านดอน ตำบลโคกกรวด
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 4446 5079, 0 4446 5120
E-mail : zone5@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

184/9 หมู่ 8 ตำบลทุ่งสุขลา
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20230
โทรศัพท์ 0 3835 1398
โทรสาร 0 3835 1261
E-mail : zone6@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชลบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ระยอง
สมุทรปราการ จันทบุรี ตราด สระแก้ว และปราจีนบุรี

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เลขที่ 238 หมู่ 4 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา

จังหวัดชัยนาท 17150

โทรศัพท์ 0 5640 5005-8 โทรสาร 0 5640 5005

E-mail : zone7@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี

อยุธยา สุพรรณบุรี ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

131 ถนนธราธิบดี เทศบาลเมืองท่าข้าม

อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84130

โทรศัพท์ 0 7731 1641, 0 7731 1579, 0 7731 1373

โทรสาร 0 7731 1641

E-mail : zone8@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา ภูเก็ต

กระบี่ และนครศรีธรรมราช

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

163/38 หมู่ 10 ตำบลเขาารูปช้าง อำเภอเมือง

จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 0 7431 2996

โทรสาร 0 7431 1589

E-mail : zone9@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสงขลา พัทลุง สตูล ตรัง ยะลา ปัตตานี

และนราธิวาส

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

8 ถนนเสือป่า ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดราชบุรี 70000

โทรศัพท์ 0 3233 7951, 0 3233 7954

โทรสาร 0 3233 7951

E-mail : zone10@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น 2

555 หมู่ 3 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม

อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทร. 0 4534 4654 - 5

โทรสาร 0 4534 4655

E-mail : zone11@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โยโสธร

ศรีสะเกษ และมุกดาหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

84/38 หมู่ 13 ภายในบริเวณสนามบินจังหวัดนครสวรรค์

ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง

จังหวัดนครสวรรค์ 60000

โทร. 0 5680 3525

โทรสาร 0 5680 3526

E-mail : zone12@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร

เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

คณะผู้จัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. นายระพีภัทร์	จันทรศรีวงศ์	เลขาธิการ
2. นางสาวอัญชนา	ตราโซ	รองเลขาธิการ
3. นางสาวทัศนีย์	เมืองแก้ว	รองเลขาธิการ
4. นายพลเชษฐ์	ตราโซ	รองเลขาธิการ
6. นางศศิญา	ปานตัน	เลขานุการกรม
7. นายพงศ์ไท	ไทโยธิน	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
8. นางอังคณา	พุทธศรี	ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
9. นายเปรมชัย	เกตุสำเภา	ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินผล
10. นายวินิต	อธิสุข	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร
11. นางสาวราตรี	เม่นประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
12. นางสาวกาญจนา	ขวัญเมือง	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร
13. นายชัยทัต	อุยธำรงสิทธิ์	ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์
14. นางสาวณิธิพร	มินพัฒนสันติ	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
15. นางสาวถิรพร	ฐิติพรขจิต	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
16. นางสาวทัชชนก	อู่ดี	นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ
17. นางสาวรพีพรรณ	จันเพ็ง	พนักงานบริการงานประชาสัมพันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4 โทรสาร 0 2940 7210

 www.oae.go.th เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

 ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร @OAENEWS

 เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน @PUBLICOAE

 เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

